

Списание за екология и горско стопанство ◆ 3 лв.

ГОРА

4/2015

STIHL®
www.stihl.bg

9 770861 757009

Лесовъд на годината -
инж. Ярослав ЯРОСЛАВОВ

www.gorabg-magazine.info

Издадено от Българският леснически институт
и Българският леснически съюз

STIHL FS 94 C - моторна коса за ефективна работа с комфортно управление

Моторната коса STIHL FS 94 C е оборудвана с лостова ръкохватка, устройство STIHL ErgoStart, гвигател STIHL 2-MIX и STIHL ECOSPEED, което осигурява на потребителя лека и икономична работа в режим на частично натоварване. Благодарение на функцията STIHL ECOSPEED работещият може да настрои желаните работни оборо-

ти на гвигателя - специално за предстоящата задача. Това води до намален разход на гориво и ниво на шума при работа в режим на частично натоварване, което е добре както за работещия, така и за околната среда. Убедете се сами в очевидните предимства на STIHL FS 94 C с функция STIHL ECOSPEED!

Издание на Изпълнителната агенция по горите

Закони и законност

Законът за горите от 1997 г. наглед предостави все добри неща за една демократична и правова държава - възстановяване на отнета собственост и нейния плурализъм, въвеждане на пазарни отношения в дърводобива, смекчаване на държавния монопол в горите и т.н.

На практика „пусна“ търговците в горите, което за една цивилизована държава е правилна стъпка. Лесо-въдите да си гледат лесовъдството, а фирмите - стопанската дейност.

Но в България не е стана така. Много бързо фирмите и търговците, а впоследствие и по-крупни бизнесмени, усетиха какви значителни печалби могат да се „вадят“ от горите. Заговори се за корупция, но не бе изяснено, че в началото горските бяха подкупвани. Впоследствие корупцията стана част от взаимоотношенията, свързани с ползването на горските блага. А бракониерството се настани в пролуките на законността. Днес се разисква колко е незаконният законен дърводобив, къде и защо се сече, какви мерки са необходими, за да се намалят негативите в горите.

Обществеността все по-често реагира, когато се посяга на горите, което е похвално. И все по-масово се включва в залесяванията, което е още по-похвално. Но тревожното е увеличаването на посегателствата към горски служители. Фрагиращи са примерите от Великотърновско, където на зам.-директора на РДГ инж. Зорка Иванова браконieri опожариха къща и стопански постройки, а на горския инспектор Илиян Неделчев - носител на регионалното звание за най-добър в професията, окачиха приживе некролог! Горската история помни годините от началото на ХХ в., когато горски служители и стражари са линчувани, малтретирани, убивани, дори и по най-жесток начин - вързани на трупите за бичене. Със Закона за горите от 1925 г. търговците са изгонени от храма на гората и злодеянията както по отношение на горските служители, така и при експлоатацията на горите, значително намаляват.

Главен редактор:
инж. БОРИС ГОСПОДИНОВ
boris@iag.bg
bbgospod@yahoo.com

Редактори:
СВЕТЛАНА БЪНЗАРОВА
banzarova@abv.bg
(Бодеш на броя)

ЮЛИЯ СЪБЧЕВА
yulia_sabcheva@abv.bg

Технически редактор:
инж. ВАНИЯ КИСЬОВА-ИЛИЕВА
vaniakisiowa@abv.bg

Дизайн и предпечат:
ТЕМЕНУЖКА МАРКОВА
nushkamarkova@abv.bg

Фоторепортър:
ЙОРДАН ДАМЯНОВ
jordan.damianov@abv.bg

Адрес на редакцията:

София 1303, ул. „Антим I“ №17,
тел.: 988-86-42;
тел./факс: 988-04-15.
<http://www.gorabg-magazine.info>
E-mail: gora@iag.bg
БИС ТТВВБГ22
IBAN BG39 TTBB 9400 3121 0404 50
СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.
Печатни коли 4. Формат 1/8 от 60/90.
Броят е подписан за печат на
24.04.2015 г. Индекс 20346.
Годишен абонамент - 30.00 лева.
Отделен брой - 3.00 лева.
Опечатано - „Фатум“ ООД

Подробна информация за дейността на Изпълнителната агенция по горите може да намерите на Интернет адрес www.iag.bg

В броя

- 2 ..... Седмица на гората 2015: Обичаме горите на България и ще работим за тяхното бъдеще
- 8 ..... Седмица на гората: Регионални чествания
- 14 ..... Изложения: Пловдив отново събра любителите на природата, лова и риболова
- 15 ..... Международно състезание: Младите дървесекачи премериха умения в Тетевен
- 16 ..... Анализи: Контрол и опазване на горските територии през 2014 година
- 20 ..... Да се помни: Преди и след 10-милионния декар гори
- 21 ..... Родоначалник на залесителното дело в Пиринския край
- 23 ..... Изложения: Младежи представиха зелените си проекти на фестивал
- 24 ..... Гост на редакцията: Проф. Андрей Пантев: Историята създава имунни противоотрови
- 26 ..... Wood-Mizer празнува 25 години в Европа
- 28 ..... С дъх на пролет и цветя - среща на Клуб „Фортуна“

На корицата

Снимка Йордан ДАМЯНОВ

CONTENTS

- 2 Forest Week 2015: We love Bulgarian forests and will work for their future
8 Forest Week: Regional celebrations
14 Exhibitions: Plovdiv gathered again lovers of nature, hunting and fishing
15 International competition: Young loggers competed skills in Teteven
16 Analysis: Control and protection of forest areas in 2014
20 To remember: Before and after the 10 millionth decare forest
21 The founder of afforestation work in Pirin
23 Exhibitions: Youths presented their green projects on a festival
24 Editorial's office guest: Prof. Andrey Pantev: The history creates immune antidotes
26 Wood-Mizer celebrates 25 years in Europe
28 With the scent of spring and flowers - a meeting of the Club „Fortuna“

Обичаме горите на България

Колко години вече, а всяко ново поколение лесовъди и горските работници не спира да се вълнува от професионалния си празник. Неговото провеждане показва, че независимо от предизвикателствата на времето, в което живее и работи лесовъдското съсловие, той си остава празник, в който най-искрено можем да заявим пред обществото колко много обичаме българската гора и как ще работим за нейното добруване. Тази година Седмицата на гората започна на **31 март** с поднасяне на венци пред Мемориала на загиналите лесовъди в парковото пространство на Лесотехническия

председателят Бойко Борисов, министърът на земеделието и храните Десислава Танева, зам.-министърът доц. Георги Костов, изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев, зам.-изпълнителният директор инж. Красимир Каменов.

Директорите на 6-те държавни предприятия, на държавните горски и ловни стопанства, директори в Изпълнителната агенция по горите и нейните структури, ръководители и представители на академичните и научните звена, синдикати, ветерани на горското дело участваха в откриването на празника.

В словото си министър Танева честими Седмицата на всички, чийто живот е свързан с гората, като им пожела да имат своя ясна лична цел в грижата за нея. „Има ни тогава - почерта Десислава Танева, - когато работим така, че да ги има бъдещите поколения. Ще положа усилия горите да бъдат управлявани по различен начин. Надявам се на вашата

Официалните лица (от ляво надясно): проф. Иван Палийов, Десислава Танева, Бойко Борисов, инж. Тони Кръстев, инж. Красимир Каменов

университет и завърши на **9 април** на територията на ДГС - София, със залесяване, което служителите на Изпълнителната агенция по горите превърнаха в добра традиция.

Вече 90-та пролет лесовъдското съсловие на България открива официално Седмицата на гората. Този път носителите на зелената емблема се събраха на **2 април** в Националния исторически музей в Бояна и по традиция започнаха тържеството с песента „Хубава си, моя горо“, запята от красивите гласчета на състава „Славейче“ от Националния дворец на децата в София.

Официални лица на тържеството бяха министър-

съпричастност и разбиране на философията на промяната за българската гора.“

Зам.-министърът на земеделието и храните доц. Георги Костов запозна присъстващите с дейността и предстоящите задачи на горския сектор. Обръщайки се с поздрав към колегията, той добави: „Когато сте в гората, сте в свои води. Но нека да се обърнем повече към обществото и когато правим нещо, да обясним повече за кого и защо го правим, за да има разбиране и от двете страни“.

Участниците в тържественото откриване бяха поздравени от министър-председателя Бойко Борисов: „От Вас зависи гората да бъде красива, здрава и по най-

Гората - мост към бъдещето

и ще работим за тяхното бъдеще

Носителите на званието „Лесовъд на годината“ (от дясно наляво): инж. Ярослав Ярославов, Милчо Жеков, инж. Мариана Иванова, Георги Вакареев

Носителят на отличието „За цялостен лесовъдски принос“ г-р инж. Ценко Ценов

разумния начин използвана в икономиката. Вие просто си вършете работата, а когато имате проблеми, сигнализирайте, без да се страхувате“. Премиерът заяви, че е взето решение за увеличаване с 20 % на заплатите на около 400 служители от системата на ИАГ, които в момента са с най-ниско заплащане, и за осигуряване на всички с работно облекло. Министър Танева и председателят на Съюза на лесовъдите

в България проф. Иван Палигоров връчиха отличията на ИАГ и на СЛБ, както и сертификати, удостоверяващи наградите, на изявени лесовъди, допринесли за развитието на горския сектор през миналата година. Със званието „Лесовъд на годината“ за 2014 г. е удостоен инж. Ярослав Ярославов - заместник-директор на ДГС - Стара Загора, който развлнувано сподели, че приема наградата като признание за целия колектив на стопанството, който професионално и с голяма общ стопанисва горите на региона.

Подгласници са инж. Мариана Иванова - главен експерт в РДГ - Сливен, Георги Вакареев - лесничей в ДГС - Гърмен, и Милчо Жеков - горски надзирател в ДГС - Разград. Носител на отличието „За цялостен лесовъдски принос“ е г-р инж. Ценко Ценов - директор на дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в Изпълнителната агенция по горите.

Изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев обяви имената на отличените със званието „Служител по контрола и опазването на горските територии“ за 2014 година. Те са Цветелин Павлов

- горски инспектор в РДГ - Ловеч, Иво Иванов - горски инспектор в РДГ - Берковица, и Петър Стоянов - главен специалист - горски инспектор в РДГ - Русе. За първи път тази година Изпълнителната агенция по горите обяви специална награда - „За доблестно изпълнение на служебните задължения“, чийто носител стана помощник-лесничей в ДГС - Самоков, Илиян Попов.

След тържеството официалните гости и наградените лесовъди засадиха 10 фиданки от липа и червен дъб в парковото пространство на Националния исторически музей.

За участниците в тържеството програма изнесе танцовият ансамбъл „Българе“.

Седмицата на гората продължи с богата празнична програма по региона.

Носителите на званието „Служител по контрола и опазването на горските територии“ (от дясно наляво): Петър Стоянов, Цветелин Павлов, Илиян Попов (специална награда), Иво Иванов

Предпразнично залесяване

На **30 март** в землището на с. Локорско на ДГС - София, Десислава Танева - министър на земеделието и храните, доц. Георги Костов - зам.-министър, инж. Красимир Каменов - зам.-изпълнителен директор на ИАГ, и инж. Дамян Дамянов - директор на ЮЗДП - Благоевград, се включиха в залесяването на 144 гка, пострадали от пожар през 2013 година. „През тази година - каза министър Танева - МЗХ чрез държавните си горски предприятия ще извърши залесяване на над 14 000 гка нови гори.“ С това залесяване се дава анонс за Седмицата на гората и министър Танева призова обществеността също да се включи във възстановяване на горите и опазването им от посегателствата.

Традиционно преклонение

Денят на преклонение пред лесовъдите и горските служители, отдали живота си в името на българската гора, тази година бе отбелаязан на **31 март**, ден преди официално да започне Седмицата на гората. В парковото пространство на АГУ да положат венци и цветя пред мемориала се събраха лесовъди и горски служители, преподаватели и учени от МЗХ, ИАГ, РДГ - София, АГУ, Института за гората, Асоциация „Общински гори“, ДПП „Витоша“, ДГС - София, ветерани лесовъди, синдикалисти, студенти, природозаштитници. Председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров и зам.-министърът на земеделието и храните доц. Георги Костов, както и ректорът на АГУ

проф. Весelin Брезин лично поднесоха цветя и се преклониха пред паметта на лесовъдите. В традиционното си обръщение към присъстващи те проф. Палигоров припомни имената на посветилите и отдали живота си за горското дело служители, както и лесовъдите, загинали по време на войните. В началото на XX в. това е било голяма загуба за малобройната все още лесовъдска колегия. Той подчертва, че обръщайки се към миналото, ние дължим

дълбока благодарност, признание и поклон за всеом-

гайния труд на нашите предци, които с цената на много усилия и жертвии успяха не само да запазят, но и да създадат огромни площи от нови гори. Дълъг и сложен е житейският път, извървян от няколко поколения лесовъди в защита на каузата за опазване на българската гора и за развитие на горското дело у нас. И ако те са устояли на всички превратности на времето, това се дължи най-вече на техните морални устои, на техния борчески дух и на всеобщата подкрепа на народа ни.

Гората - мост към бъдещето

Ученици представиха изложка

На 1 април ученическа изложба-базар, посветена на Седмицата на гората, бе открита от заместник-министър на земеделието и храните докт. Георги Костов в сградата на Народното събрание.

Възпитаници на десет професионални гимназии по горско стопанство представиха предмети от сърво и дърворезба, пластики, ландшафтни проекти, които сами са изработили.

„Днешната изложба е начин да се привлече по позитивен начин вниманието на обществеността към това, което правят децата в училищата, финансирани от министерството“, заяви Румен Христов, председател на Парламентарната комисия по земеделието и храните.

Зам.-министър Костов призова за запазване на тра-

▲ Зам.-министър докт. Георги Костов открива изложбата

► На щанда на ПГСД „Сава Младенов“ - Темевен

Историята на горския сектор в изложба пред МЗХ

На 2 април пред сградата на МЗХ министърът на земеделието и храните Десислава Танева откри изложба, посветена на 90-годишнината на Седмицата на гората и на висшето лесотехническо образование у нас и 110 години овладяване на ерозията в България.

Таблата пред сградата на министерството бяха аранжирани за гражданите и гостите на столицата

Инж. Борис Господинов - главен редактор на сп. „Гора“, представя изложбата пред (от ляво надясно) зам.-министър Георги Костов, министър Десислава Танева и инж. Тони Кръстев

Присъстваха зам.-министърът на земеделието и храните докт. Георги Костов, изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев, зам.-изпълнителният ди-

ректор инж. Красимир Каменов, представители на горския сектор и медиите.

Откривайки изложбата, министър Танева поздрави колегията със Седмицата на гората, като подчертава: „Трябва всички да работим и да обсъждаме проблемите си, но и да знаем каква история има българската гора. Надявам се, че тази изложба ще бъде част от нашето възпитание как да се съхранява и ползва горското богатство“.

Във връзка с момото на тазгодишната Седмица на гората зам.-министър Костов обобщи: „Гледайки изложбата, вие ще се уверите, че нашите предци са създали този мост, по който ние сега преминаваме, но ние сме длъжни да осигурим нашето бъдеще, затова този мост трябва да бъде продължен“.

Изложбата е подгответена от списание „Гора“ със съдействието на Музейната сбирка на Лесотехническия

университет. Тя обобщава вековното развитие на българското горско дело, за което заслуга имат няколко поколения лесовъди. Включени са исторически факти и архивен снимков материал на значими постижения на лесовъдската колегия. На първо място това са залесяванията в опорените планински райони, съпоставени в изложбата със съвременен изглед от същите места. Обърнато е специално внимание на висшето лесотехническо образование от самото му начало у нас. За първи път се дават сведения за специалния лесовъдски курс и се показват ръководителите на централното горско ведомство от неговото създаване до днес. Предоставена е информация за развитието на ловното дело, което неразрывно е свързано с горите. Изложбата поставя акцент върху високоблагородната дейност на лесовъдите през XX в., които превърват родината ни в зелена градина.

Паметна плоча увековечи труда на лесовъдите във Великотърновско

На 3 април официалните тържества по случай Седмицата на гората продължиха във Велико Търново, където колегията чества и 135 години от създаването на регионалната горска служба. Годишнината бе отбелязана с откриването на паметна плоча в землището на с.

Шереметя от зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов и областния управител на Велико Търново проф. Пенчо Пенчев. Повога уважиха изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев и зам.-изпълнителният директор инж. Красимир Каменов, председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров, директорите на държавните горски предприятия, горски и ловни стопанства, на дирекции в ИАГ, журналисти (сн. 1).

Събитието бе открито от инж. Николай Николов - директор на РДГ - Велико Търново, който запозна присъствашите със 135-годишната история на горската служба в региона (подробна информация публикувахме в бр. 3/2015).

В своеот приветствено слово зам.-министр Костов отбеляза, че горската служба е една от първите в страната след Освобождението, което е показателно за значимостта на управлението на горите в новосъздадената българска държава. „135 години покъсно ние можем да се похвалим, че нашите горски служби и нашите специалисти не отстъпват на своите европейски колеги и от други краища на света“ - каза доц. Костов и призова за уважение към

①

②

③

Гората - мост към бъдещето

професията на лесовъдите.

По-късно през деня официалните гости и журналисти посетиха м. Узана, на територията на Държавно горско стопанство - Габрово, в района на дейност на Североцентралното държавно предприятие (сн. 2). Домакините представиха няколко обекта, в които образцово бяха извършени отгледни мероприятия, както и резултатите от тях. Д-р инж. Ценек Ценов - директор на дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в ИАГ, обясни необходимостта от лесовъдска намеса в гори-

те и подчертава, че демонстрираните добри практики са залегнали като задължителни в нормативната уредба.

На въпросите на журналистите отговориха директорът на СДДП - Габрово, инж. Иван Недков, и директорът на РДГ - Велико Търново, инж. Николай Николов. Крайната спирка на журналистическото пътуване бе прекрасната гледка, която се разкрива от м. Узана към възобновените и отглеждани гори над Габрово - 135-годишният труд на лесовъдите (сн. 3).

Журналисти се запознаха с дейността на лесовъдите в ДГС - Казанлък

На 4 април ДГС - Казанлък (ЮИДП) бе домакин за посещението на журналисти от националните медии. В работата на пътуващата пресконференция участие взеха доц. Георги Костов - зам.-министр на земеделието и храните, инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор, инж. Красимир Каменов - зам.-изпълнителен директор, инж. Димитър Баталов - директор на дирекция „Опазване на горите и лов“ в Изпълнителната агенция по горите, проф. Иван Палигоров зам.-ректор на ЛТУ и председател на Съюза на лесовъдите в България.

Първият обект за посещение бе бараж в м. Гръцко дере. Тук журналистите за пръв път научиха, че строежът на технико-укрепителните съоръжения в поройните реки е дело на лесовъдите и горските труженци. Инж. Тошо Петров - директор на стопанството, и инж. Петър Заяков - директор на РДГ - Стара Загора, разказаха за историята на първите залесявания и организираната борба с ерозията в региона. Тя започва през 1905 г., когато в Казанлък пристига френският специалист по борба с ерозията Феликс Луи-Мари Вожли, който става началник на първото в България Бюро за укрепяване на пороите и залесяване. Системата от технико-укрепителните съоръжения в Гръцко дере е част от периметъра на серията „Шипка“, която се изгражда от 1905 до 1913 г., и включва общо 12 барака и редица други съоръжения. Баракът в Гръцко дере е първият в България,строен е през 1905 г. и впоследствие награден през 1913 година. Успоредно със строителството на бараки оголените склонове се залесяват (сн. 1). От началото на залесяванията в Старозагорския регион са създадени общо 900 000 гка нови гори.

Информацията за журналистите бе допълнена с факти, увлекательно разказани от доц. Георги Костов и проф. Иван Палигоров.

В обекта Вълча могила, с 60-годишни насаждения от бор, д-р инж. Ценек Ценов разказа какви лесовъдски дейности се извършват тук.

Полезно за журналистите бе да научат до какви последствия водят снеголомите и други природни бед-

ствия, когато в гората няма лесовъдска намеса. Положителна практика бе видяна в 40-годишна борова култура, в която бе изведена навременна отгледна сеч. Интересно бе посещението в Музея на залесяването в гр. Шипка, който е създаден през 1980 г. и досега се поддържа от ДГС - Казанлък (сн. 2). „Непреходното трудно се вижда от онзи, които сме временно. Поклон към делото на колегите, които са разбрали тази истини! Благодаря на колегите от ДГС - Казанлък, които пазят това богатство“ - записа в Книгата за посетители доц. Георги Костов.

С ентузиазъм участниците в пътуващата пресконференция се включиха в залесяване, ръководено от инж. Кънчо Курумилев - началник-участък - Шунка (сн. 3).

Следобед се състоя семинар, в който журналисти и бяха запознати с горскостопанското планиране в горите, най-вече с новите областни планове - лектор г-р инж. Ценко Ценов, горската сертификация - с лектор гл. ас. г-р Мартин Борисов от ЛТУ, и с постановките на екологичната мрежа „Натура 2000“, представени от гл. ас. г-р Нено Александров от Лесотехническия университет.

©

Служителите на ИАГ залесяваха край Драгоманското блато

На **9 април** служителите от Изпълнителната агенция по горите и Горската семеконтролна станция - София, участваха в традиционното залесяване в Седмицата на гората в м. Драгоманско блато, в подножието на Чепън планина. В

залесяването се включиха зам.-изпълнителният директор на ИАГ инж. Красимир Каменов и директорът на ДГС - София, инж. Георги Христосков.

Извършено беше попълване на култури на вече залесен след пожар терен на територията на ДГС - София, по проект „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в „Натура 2000“ зони“, който е съвместна инициатива на Изпълнителната агенция по горите, Горската семеконтролна станция - София, и Сдружение „Инициа-

тивна група „Витоша“.

Инж. Свила Божинова - директор на ГСС - София, представи накратко постигнатите резултати по проекта и запозна присъстващите с обекта, а инж. Димитър Бърдаров - началник на отдел „Възновяване, стопанисване, ползване и защита на горите“ в ИАГ, направи инструктаж за работата на терена. Залесени бяха 7 вида местна растителност - космат и зимен дъб, цер, сива круша, джанка, люляк, гръбнолистна липа.

Регионални чествания

ЮЗДП - Благоевград

Богата на прояви бе програмата за празничната Седмица на Югозападното държавно предприятие - Благоевград. Тя започна на **30 март** със залесяване върху терени, пострадали от пожар, в землището на с. Локорско (ДГС - София).

Залесяване по проекта LIFE + в района на Драгоман на **7 април** бе съвместна инициатива на МЗХ и ИАГ, ГСС - София, и ЮЗДП. На **8 април** в ДЛС „Дикчан“ завърши официалната програма - със залесяване на

350 гка изоставени земи в м. Ветерница, до с. Жижево, и пътуваща пресконференция.

Регионалните чествания по области включваха в програмите си също залесяване. На **1 април** ученици от Екоклуб „Планински кристал“ от СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в Радомир сагиха фиданки в двора на училището. На **4 април** залесяваха служителите на ДГС - Радомир, и ЮЗДП, а на **8 април** - доброволци, край с. Кралев дол.

Гората - мост към бъдещето

С подкрепата на управителя на Софийска област Росица Иванова край Копривщица (ДГС - Пирдоп) на **6 април** бе извършено залесяване на терени, пострадали от природни бедствия.

На **7 април** в Кюстендил бе проведена гукусия „Състояние и проблеми в горите на РДГ - Кюстендил“, подгответа съвместно от ЮЗДП и Регионалната дирекция. Обща бе и инициативата по залесяване до с. Мазарачево на територията на ДЛС „Осогово“ на **9 април**. На **7 април** под ръководството на директора на ЮЗДП инж. Дамян Дамянов и директора на РДГ - Благоевград, инж. Иван Гергов се провежда залесяване край яз. „Стойковци“ на територията на ДГС - Благоевград.

160 000 брези бяха засадени край сатовчанското село Жижево по проект, реализиран по Мярка 223 на ПРСР от ДЛС „Дикчан“ - с. Сатовча

ЮЗДП и РДГ - Смолян

Съвместно с общи инициативи на Регионалната дирекция и Южнокентралното държавно предприятие на **7 април** бе отбелоязан професионалният празник на лесовъдите в Смолян. Седмицата бе посветена на запознаването на подрастващите с ценностите на професията. Събитието, проведено в двора на Природо-математическата гимназия „Васил Левски“ - Смолян, с директор Мария Илиева, събра работещите в РДГ, с директор инж. Венцислав Фурлански, и ЮЗДП, с директор инж. Ботюо Арабаджиев, и гостите на празника - евродепутата Владимир Уручев, депутатата г-р Даниела Дариткова, областния управител Недялко Славов, кмета на града Николай Мелемов.

Инж. Фурлански разказа на учениците за историята и съвременните посланията на Седмицата на гората. Отличенията за „Лесовъд на годината“ за 2014 г. Асен Даскалов - зам.-директор на ДГС - Златоград, получи наградата от ръцете на областния управител Недялко Славов (сн. 1). Отличията получиха и инж. Стоянка Кече-

ва - зам.-директор на ДГС - Михалково, и инж. Стефан Беров - лесовъд на частна практика. Награденият с отличието „Служител по контрола“ за региона бе Минчо Маков - главен специалист - горски инспектор в РДГ - Смолян.

Гостите в тържеството заедно с учениците засадиха фиданки от шестил (сн. 2).

В рамките на Седмицата на гората Регионалната дирекция предостави за една седмица на учениците от 1 COУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в Смолян хербарий от дървесни и храстови видове, регистрирани на територията на областта и фотоси, представящи биоразнообразието на горските територии в региона.

РДГ - Пловдив

Седмицата на гората в Пловдив бе открита на **2 април** пред паметника на кан Крум в града с кратко слово на инж. Мирослава Велинова - зам.-директор на РДГ - Пловдив. На тържеството присъстваха областният управител на Пловдив Розалин Петков, кметът на район Тракия Костадин Димитров, представители на ЮЗДП - Смолян, директорите на държавните горски и ловни стопанства в обхвата на предприятието, служителите на РДГ - Пловдив, ветерани лесовъди, журналисти.

Приветствие поднесе областният управител Розалин Петков, под чиято егуда се провежда честването.

Наградени бяха отличилите се трима лесовъди, номинирани за приза „Лесовъд на годината“ за 2014 г., както и за приза „Служител по контрола“ за 2014 г. за регион Пловдив.

Седмицата на гората беше отбелаязана с откриване на табела и залесяване с фиданки от аризонски кипарис и зелена дулглазка, с което беше положено началото на парк „Кан Крум“ (сн. 1).

Седмица на гората 2015

Програмата в празничната седмица продължи на **6 април**, когато служители от РДГ - Пловдив, извършиха символично залесяване с пикирани фиданки от атласки кедър в дворното пространство на Комплекс за социални услуги „Св. Св. Константин и Елена“ в града. На следващия ден - **7 април**, пловдивчани бяха зарадвани в центъра на града с детски рисунки и фиданки. По традиция всяка година по повод Седмицата на гората

децата от Дом за деца, лишиени от родителски грижи „Олга Скобелева“ рисуват на горска тематика, изработват пластики, пишат есема и стихове. Тази година детските творби бяха подарени на минувачи по централната пешеходна зона на града с помощта на служители на РДГ - Пловдив, ДГС - Пловдив, и Дома „Олга Скобелева“.

Празничният ден завърши с тържество за децата (сн. 2).

РДГ - Кюстендил

На **2 април** професионалният празник в РДГ - Кюстендил, бе открит по традиция с поднасяне на цветя и венци на паметника на лесовъда Йордан Митрев в м. Ючбунар. Почит към паметта на лесовъда от дадоха областния управител на Кюстендил Виктор Янев, лесовъди и служители от Регионалната дирекция по горите, ДАС „Осогово“ - Кюстендил, членове на Туристическо дружество в града.

①

Зам.-директорът на РДГ - Кюстендил, инж. Васил Пуров запозна присъстващите гости и медиите с дейностите на лесовъдите на територията на Регионалната дирекция и поздрави колегията с професионалния празник. На **3 април** програмата в празничната Седмица продължи със състезание по спортна стрелба между служители на РДГ - Кюстендил, и държавните горски и ловни стопанства.

По-късно в сградата на килийното училище в града бе открита изложба с фотоси от първите години на залесителните дейности в м. Хисаръка и рисунки на ученици на горска тематика (сн. 1). Гости на събитието бяха министърът на земеделието и храните Десислава Танева, областният управител на Кюстендил Виктор Янев, представители на ДАС „Осогово“ и ДГС - Невестино, лесовъди ветерани, граждани. Председателят на Регионалното туристическо дружество - Кюстендил, Емил Иванчев изнесе презентация за живота и дейността на лесовъда Йордан Митрев. В края на тържеството директорът на РДГ - Кюстендил, инж. Здравчо Тодоров награди децата, участвали със

свои творби в изложбата.

На **7 април** се провежда работна среща за състоянието и проблемите в горите в териториалния обхват на РДГ - Кюстендил, на която присъстваха изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев, инж. Валентин Чамбов - началник-отдел в ИАГ, инж. Ваня Каменова - председател на Управителния съвет на ЮЗДП - Благоевград, представители от Регионалната дирекция, държавните горски и ловни стопанства в региона, лесовъди на частна практика, представители на дърводобивни и преработвателни фирми, общински предприятия и структури, стопанисващи общинските гори. Дискутирани бяха предстоящите промени в подзаконовите нормативни документи. РДГ - Кюстендил, представи информация за дисциплината на ползване, състоянието на горите и често срещаните проблеми от частно практикуващите лесовъди. Засегнато беше въпросът за предимствата при сертифицирането на дърводобивните фирми, техните права и задължения в изпълнението на дейността им при добива и преработката на дървесината.

Празничната Седмица приключи със залесявания на **8** и **9 април** в района на парк „Хисаръка“ и в землището на с. Мазарачево, на територията на ДАС „Осогово“ (сн. 2).

②

Гората - мост към бъдещето

РДГ - Ловеч

Тази година Регионалната дирекция чества 140 години от рождението на един от пионерите на горското дело в България - Никола Василев. Събитието бе отбелоязано на **6 април** пред паметника на лесовъда на алеята „Баш бунар“ край Ловеч и бе почетено от лесовъди от ДГС от района на Дирекцията, гости от ИАГ, Областна управа - Ловеч, Ловчанска митрополия, журналисти и граждани.

В израз на признателност към делото на именития си съгражданин бяха поднесени венци и цветя от РДГ - Ловеч, и от Областната администрация (сн. 1). За професионалния и жизнен път на лесовъда Никола Василев разказа директорът на РДГ - Ловеч, инж. Павли Богдански.

Лесовъдът Никола Василев, роден през 1875 г. в Сопот, Ловешко, е от малцината българи, завършили висше образование зад граница. Още като млад учител в Ловеч, преди да придобие европейското си лесовъдско образование в Мюнхен, Никола Василев организира доброволни залесявания на хълма Страмеш, създава и разсадник. През 1905 г. се връща в града вече като опитен лесовъд, автор на пионерното залесително дело в Карловско и Севлиевско, и тогава се заема да превърне тясната пътешка към прочутия ловешки избор „Баш бунар“ в красив лесопарк - един от първите в България.

В началото на 70-те години на XX в. се ражда идеята

да бъде поставен паметник на създателя на парка. Най-много усилия полагат родствениците на лесовъда от Пъшковия род (Димитър Пъшков е близък съратник на Васил Левски). Бюст-паметникът, изработен от художничката Евдокия Балджиева, е открит на 3 август 1973 година. Две десетилетия по-късно е откраднат от мястото си в края на алеята „Баш бунар“. По инициатива на ръководството на РДГ - Ловеч, бюстът е възстановен и отново тържествено открит на 6 април 2005 г., в чест на 130-годишнината от рождението на Никола Василев.

На **9 април** служителите на Регионалната дирекция гадоха своя труд и за облагородяване на пространството край новопостроената църква към манастира „Света Богородица“, наричан още „Ястреб“, чието възстановяване предстои. В чест на Седмицата на гората и Великден служителите засадиха дръвче гигантска секвоя - да пребъде през вековете (сн. 2).

ДПП „Витоша“ - София

В навечерието на Седмицата на гората ДПП „Витоша“ обяви конкурс за детска рисунка „Витошката гора“. В него взеха участие 50 деца от София, с. Нови хан и с. Железница, както и от Попово. На първите три места бяха класирани Денислав Димов - четвъртокласник от Школата по изобразително изкуство „Арт Попово“ при Дома на културата в Попово, Александра Санџани - шестокласничка от 191 ОУ „Отец Паисий“ в с. Железница, и Мария Маркова - третокласничка от 4 ОУ „Проф. Джон Атанасов“ - София. Наградените получиха книги от поредицата „Библиотека „Витоша“ и информационни материали за парка.

На **3 април** в Детския екостационар „Бели брези“ Дирекцията на ПП „Витоша“ организира празнична програма, посветена на Седмицата на гората. Сред присъстващите бяха кметът на с. Железница Дойчин Стремкин, представители на ИАГ, РДГ - София, учители и деца.

Изложбата на художника арх. Андрей Михайлов откри

Участниците в празничната програма

ланг. арх. Снежана Петрова - директор на парка. „Приказка за Витошката гора - 2“ представи 36 картини на малантливия художник, посветени на планината. Малчуганите от Детска школа „Бялото кокиче“ пяха, а децата в подготвителната група на ОДЗ № 46 „Живи вода“ в кв. Симеоново танцуваха, пяха и рецитира-

Седмица на гората 2015

ха за присъстващите. Бъдещите първокласници представиха макети на различни части от Витоша, изработени с помощта на техните родители.

Момичетата от 5-и, 6-и и 7-и клас на 191 ОУ „Отец Па-

исий“, облечени в красиви народни носии, показваха пред публиката обичаите на лазаруването.

За децата бяха проектирани анимационни филми, посветени на 80-годишнината на ПП „Витоша“.

ЛЗС - София

На 1 април в Лесозащитната станция - София, по инициатива на директора на станцията доц. г-р Янчо Найденов и директора на Регионалната дирекция по горите - София, инж. Росен Попсавов, се провежда традиционната кръгла маса, посветена на Седмицата на гората. В срещата участваха представили на Регионалните дирекции по горите от териториалния обхват на станцията - в Благоевград, Кюстендил, София, Ловеч, Берковица, и Велико Търново, присъстваха и представители на Югозападното държавно предприятие - Благоевград, Северозападното държавно предприятие - Враца, ДГС - София, ДГС - Пирдоп, ДПП „Витоша“, Съюза на лесовъдите, Дружеството на лесовъдите ветерани и други. Темата на кръглата маса бе „Анализ на здравословното състояние на горите в района на ЛЗС - София“. Участниците бяха приветствани от името на организаторите от доц. г-р Янчо Найденов и инж. Росен Попсавов по случай Седмицата на гората, както и от името на Изпълнителната агенция по горите, Българската агенция по безопасност на храните, Българския ловно-рибарски съюз, ДПП „Русенски Лом“, ДГС - Струмяни, РИОСВ - София, Съюза за защита на природата, Алианс „Зелена България“.

В пленарния доклад бяха разгледани връзката между стопанисването и състоянието на горските култури и насаждения с промяната на климата, проявата на екстремните екологични фактори, появата на насекомни вредители и заболявания. Пред участниците в кръглата маса експертите от ЛЗС - София, представиха доклади за здравословното състояние на горите в шестте регионални дирекции по горите в териториалния обхват на Станцията и начините за минимизиране или предотвратяване на каламитети от насекоми вредители и масови заболявания.

Инж. Лидия ГОСПОДИНОВА

Изложба на Института за гората

На 14 април в централното фоайе на Българската академия на науките Институтът за гората представи изложбата „Науката за гората в помощ на практиката“, посветена на Седмицата на гората.

Експозицията откри директорът на Института проф. Христо Цаков.

Гости на събитието бяха чл.-кор. проф. Николай Милошев - зам.-председател на БАН, проф. Димитър Иванов - научен секретар, проф. Никола Колев - председател на Сдружението на лесовъдите ветерани и учени. В изложбата, съставена от над 20 табла, са отразени постиженията на ИГ в областта на горската екология, лесовъдството и управлението на горските ресурси, горска генетика, физиология, опазване и защита на горската фауна и дивечовото богатство. С текстове и снимков материал са представени мерките за адаптиране на горите и смекчаване на негативното влияние на климатичните промени, горите и водните ресурси от гледна точка на проучвания и оценка на риска от ерозия, наводнения, пожари, последствията за горските екосистеми и възможностите за прогнозиране. Проследена е историята на мони-

Проф. Христо Цаков показва наречения от него „FACEбук“ (англ. face - лице) - буково дърво, чиито годишни кръгове наброяват 134 г., като символ на дългогодишната работа за българската гора

торинга по Международната кооперативна програма „Гори“ (ICP Forest - 1985-2015 г.).

Изследванията са част от научните разработки на Института за гората при БАН, свързани с международни проекти и сътрудничество.

Мина ОГНЯНОВА

Гората - мост към бъдещето

ЛТУ - София

Студентите от Лесотехническия университет под ръководството на Студентския съвет и Студентския клуб за опазване на природната среда (СКОПС) подготвиха интересни мероприятия за Седмицата на гората. Те участваха в поднасянето на венци пред Мемориала на загиналите лесовъди. Честванията продължиха с ежегодното университетско състезание по горски многобой, в който се включиха 11 участници, а победителите станаха Стоян Гергизов, Галин Иванов и Петя Стоицова - и тримата от III курс „Горско стопанство“.

На **3 април** 55 студента, представители на ръководството на ЛТУ и камедра „Лесовъдство“ съвместно с горски служители извършиха залесяване край с. Локорско (*снимката*). След работата на участниците студентската гайдарска група изнесе импровизиран концерт.

Бяха извършени почитвания на околовръзковите пространства на общежитията към Университета. Студентите от Факултета по ветеринарна медицина и агрономство организираха киноложка изложба и викторина с въпроси и награди. За нови и интересни знания се бяха погрижили г-р Момчил Панайотов, доц. г-р Николай Бърдаров и гл. ас. Евгени Щавков. Бяха организирани състезания по футбол, волейбол, ба-

кетбол, тенис на маса, плуване, шах и много други. От **6 до 9 април** студентите от V курс на специалността „Ландшафтна архитектура“ участваха в Пролетния бал, който включваше редица събития. Най-посещаваните бяха трите творчески работилници, презентации на водещи специалисти в областта на „Ландшафтната архитектура“ и студентският конкурс „Ела, претвори“. Гост на събитието бе Рене Бусмен - холандски консултант по проекта „The Green City“, който се осъществява в България по инициатива на Холандското посолство. Ново за бала бе организирането на студентски конкурс за изготвяне на визия на зелената площ, успоредна на булевард „Св. Климент Охридски“. В конкурса взеха участие 9 екипа, които представиха своите проектни решения пред жури от Съюза на ландшафтните архитекти.

Павел ПАВЛОВ

Ученици залесиха 10 дка черен бор

На **16 април** ученици от столичния учебен комплекс „Българско училище“, екологи, служители от „Овергаз“ и лесовъди залесиха 10 дка черен бор край с. Владимир, община Радомир. Директорът на ДГС - Радомир, инж. Веселин Владов обясни на петокласниците, че залесените фиданки в бъдеще ще осигурят кислород на 8 души за цяла година.

Децата получиха ценни уроци за техниките на залесяване, особеноностите на гората и опасностите, на които е изложена.

Това е осемнадесетата залесителна акция, която газовата компания проведе по проекта „Да запазим България зелена и чиста за нас и нашите деца“.

Преди 16 години „Овергаз“ започна кампания за възста-

Участници в залесяването

Инж. Владов дава ценни уроци на децата

новяване и опазване на българската гора. В резултат на територията на цялата страна са засадени над 160 000 дръвчета на площ 460 декара.

Милена ГАЛЕВА

Пловдив отново събра любителите на природата, лова и риболова

Двадесет и първото изложение „Природа, лов, риболов“ тази година се проведе от 25 до 29 март в Международния панаир - Пловдив.

Форумът бе открит от зам.-министъра на земеделието и храните Васил Груев в присъствието на инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор, и инж. Красимир Каменов - зам. изпълнителен директор на ИАГ, и кмета на Община Пловдив инж. Иван То-тев (сн. 1).

В приветствието си Васил Груев съобщи, че за последните години се забелязва трайна тенденция за увеличаване на приходите от организиран ловен туризъм в страната. За 2014 г. те

са достигнали близо 5 млн. лева. „Присъствието на общини на това изложение е важно с оглед на обмяната на новости в ловния и риболовния туризъм, което е от значение за повишаване на качеството на предоставяните от тях услуги“ - заяви зам.-министърът. Той допълни, че един от финансовите механизми, чрез които може да се постигне разтеж и развитие като цяло в сектор „Туризъм“ и в частност на малките общини, са мерките от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 година. По този начин в тях ще могат да се открият нови работни места и да се подобри качеството на живот.

В палата 3 на Международния панаир - Пловдив, се

представиха фирми, институции и сдружения, свързани с горското стопанство, ловния и риболовния туризъм, опазването на природата. Министерството на земеделието и храните участва във форума с шестте държавни предприятия (сн. 2).

Посетителите се запознаха с новостите в ловното, рибарското и туристическото оборудване. Сред експонатите, които събудиха интерес, бе вседенход с осем колела, който преодолява всяка квадратна метра. Техника за сърводобив и дървопреработка, най-модерните пушки, както и реплики на старинни оръжия, ножове от известни майстори бяха сред експонатите. За ловците бяха представени множество модели кобури, оръжейни аксесоари и екипировка. За любителите на фотолова интерес представляваха биноклите и спортната оптика, а за риболовците изложе-

нието предложи богата гама въдици и примамки, принадлежности, лодки, сонари. Почитателите на туризма и спорта също бяха заинтригувани от възможностите за туристическа екипировка и аксесоари от световни марки.

Изложението предложи и много атракции - демонстрации с ловни соколи, стрелба с лък, арбалет и въздушно оръжие, както и томбола с награди.

Заедно с „Природа, лов, риболов“ в палата 3 бе разположена и Изложбата на общините, която акцентира върху нови туристически дестинации, съчетаващи природни, исторически и културни забележителности. **Т**

Международно състезание

Младите дървесекачи премериха умения в Тетевен

На 20 и 21 март за трети път Професионалната гимназия по горско стопанство и дървообработване „Сава Младенов“ - Тетевен, беше домакин на Международното състезание „Млад дървесекач“, което се провежда по регламента на Световния шампионат на дървесекачите. В надпреварата участваха отбори от професионални училища в България, Сърбия, Испания и Чехия, които демонстрираха знания и умения, придобити в учебния процес. Проявата беше посветена на 106-годишнината от основаването на училището. Целта бе

да се популяризира професията, да се обменят опит и добри практики със сродни училища от страната и Европа. След оспорвано съревнование в спортсменски дух на първо място се класира отборът на домакините от ПГГСД „Сава Младенов“ - Тетевен, на второ място - Горското училище в Кривоклат, Чехия, а на трето - Земеделско-горското училище „Йосиф Панчич“ - Сурдулица, Сърбия.

Състезанието се осъществи с подкрепата на Югозападно държавно предприятие - Благоевград, Северозападно държавно предприятие - Враца, фирма „Хускварна - България“.

Марина МАРИНОВА
ПГГСД „Сава Младенов“

Информация

Нова карта изобразява горските територии по границата ни с Турция

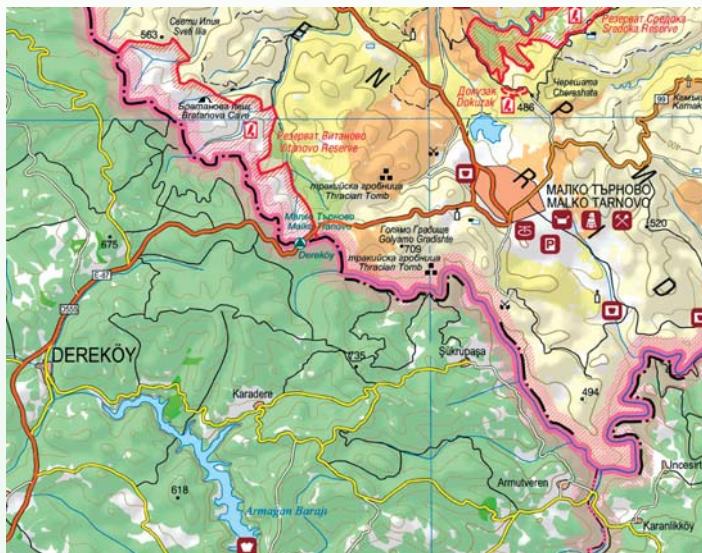
Картата отразява над 13 100 km² горска територия по границата между България и Турция в мащаб 1:100 000. Изработена е по трансграничния проект „Странджа/Йълдъз е планина без пожари“.

От българска страна картата обхваща граничната част от територията на ЮИДП - Сливен: ДГС - Царево, Кости, Малко Търново, Звездец, Средец, която покрива участък от държавната граница с дължина 154 километра.

От турска страна в проекта е включена територията на Горските стопанства в Къркларели и Демиркьой, на РДГ - Истанбул, която покрива участък от държавната граница с дължина 170 километра.

В нея детайлно е разработена бреговата линия на Черноморското крайбрежие - от нос Форос край Бургас до Каикъй (Мидия) с крайбрежните гори.

Картата изобразява релефа, хидрографията, населените места, пътната мрежа и административните граници на територията на двете страни. Тя указва границите на българските и турските горски стопанства, класовете на пожароопасност на горските територии

в обхвата на проекта, специализираните служби и изградената противопожарна инфраструктура. На нея са отбелязани защитените територии и обектите, привличащи голям брой посетители, включително мигранти, които повишават пожарната опасност в района на Странджа.

Новата карта е изработена в съответствие с концепцията на Комисията по картография за ранно предупреждение и управление при кризи към Международната картографска асоциация (ICA). Насочена е към разработването и прилагането на международни стандарти при картографирането за ранно предупреждение и защита при бедствия.

Една от ползите при изготвянето ѝ е да се подпомогне координацията между специализираните служби от двете държави.

Избраната координатна система WGS 84 (UTM) ще предоставя в реално време обмен и обработка на GPS информация за пожарите и нарушителите.

Предвидено е картата да бъде издадена в стенен вариант в ограничен тираж за нуждите на специализираните органи на двете страни, а също така и като информационна диплана, която да подпомогне обучението на населението и местната администрация в борбата с пожарите.

Д-р Стефан ПЕЙКОВ
Международен търговски и културен център „ГЕОПАН“

Контрол и опазване на горските територии през 2014 година

Инж. Димитър БАТАЛОВ - директор на дирекция „Опазване на горите и лов“, инж. Николай ПИРОНКОВ - началник на отдел „Опазване, превенция и контрол на горските територии“, инж. Камен ДИМИТРОВ - главен експерт в Изпълнителната агенция по горите

Към 01.01.2014 г. Изпълнителната агенция по горите контролира дейностите в горски територии на площ 4 180 121 ха, или 37.4 % от територията на страната. Прекият контрол в тях се извършва от 450 горски инспектори. Извършени са 427 045 проверки на превозни средства, лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси. В страната са обособени 7 постоянни контролни горски пункта (КГП) и броят им през 2014 г. не е променен. За различни периоди през годината бяха организирани и 4 временни КГП (по 2) на територията на Регионалните дирекции по горите в Пазарджик и Благоевград. В ИАГ/РДГ не са постъпвали уведомления за склучени договори по Закона за горите (ЗГ) за опазване на горските територии - собственост на юридически и физически лица. В община Летница, област Ловеч, и община Казанлък са наети лица и са склучени договори по чл. 241 от ЗГ за опазване на общинската горска собственост, а община Ракитово наема охранителна фирма за подпомагане на опазването на териториите си.

Констатирани нарушения

През миналата година се наблюдава намаляване на установените нарушения спрямо 2013 г. с 15 %, или с 2531 бр. по-малко. За констатиранные административни нарушения, свързани с горското и екологичното законодателство, са съставени 14 329 акта. Горски инспектори към РДГ са съставили 4895 акта за установено административно нарушение (АУАН), 8 т.ч. 14 от горски инспектори на ИАГ. Служители на ДГС, ДЛС и УОГС са съставили 7935 акта, служители към общините и частни горовладелски сдружения - 1140, служители на МВР - 89, регистрирани лесовъди на частна практика - 50.

Най-много са актовете, съставени за нарушения на Закона за горите - 13 086, или 91 % от всички съставени актове. Актовете за незаконен транспорт на дървесина са 4368 (35.8 %), за незаконен добив - 2345 (19.2 %), за разпореждане с незаконна дървесина - 1489 (12 %) и други. Съставени са 201 акта за нарушения при ползвания на недървесни горски продукти, 20 акта за преработка на дървесина без законен произход, 11 - за незаконно строителство, 18 - за неизгъннение на противопожарните мероприятия и неспазване на правилата за противопожарна безопасност, и 8755 - за други нарушения по ЗГ (по данни от Информационната система „Елица“). По Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД) са съставени 273 акта, по Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА) - 105, по Закона за лечебните растения (ЗЛР) - 29. За неспазване на Регламент (ЕС) № 995/2010 г. са съставени 2 АУАН - по един в РДГ - Пловдив и София. В държавните горски територии са установени 65% от нарушенията през годината, в горските територии на юридически и физически лица - 33 %, а в общинските горски територии - nog 2 %.

Издадени са 216 акта за налагане на принудителни административни мерки по чл. 235 от Закона за горите на частнопрактикуващи лесовъди. Най-много наказа-

ния са наложени в райони с множество частни горски имоти - РДГ - Ловеч - 67, и РДГ - Велико Търново - 50 акта. На служители от ДГС/ДЛС са съставени 79 акта за нарушения, като 2 са съставени на директора на Общински гори - Сунгуруларе.

Фактори за намаляване на съставените актове

- След приемите изменения в Закона за горите горските надзоратели/стражари в ДГС/ДЛС извършват предимно дейности по споданисването и ползването на дървесината от горските територии, като опазването в горските имоти е сериозна тежест в тяхната дейност. В края на годината са предприети действия от страна на държавните горски предприятия, като с формирането на контролни мобилни екипи към ДГС/ДЛС се създава предпоставка за подобряване на дейностите по опазване и контрол в поверените им горски територии.

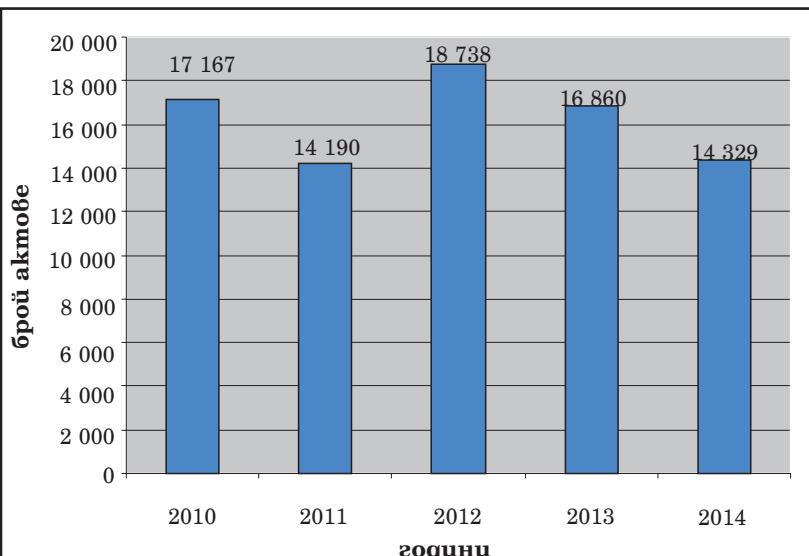
- Отмяната от Прокуратурата през август 2014 г. на задълженията за прилагане на „Методическите указания за разследване на престъпленията и установяването на нарушенията в горите“.

- Допускане на съществени пропуски при съставянето на актове за установени административни нарушения от служители, назначени за опазване на горските територии - държавна собственост.

- Недостатъчен контрол от страна на лицата, упражняващи частна лесовъдска практика, върху горските територии (ефва с 0.35 % от съставените актове), за които са склучили договори за управление и организиране на мероприятията.

Райони с концентрация на нарушения

На първо място през 2014 г. по установени с актове нарушения се нареджа РДГ - Ловеч, с 2101 съставени акта (2265 за 2013 г.), кое то представлява 14.6 % от общия брой АУАН за страната. Районът на РДГ -

Фиг. 1. Брой на съставените актове

Ловеч, е проблемен от години, като нарушенията са обусловени от множеството собственици на гори, организираната престъпна мрежа за кражба на дървесина, липсата на реална превенция от страна на държавните институции в деветте административни области в обхвата на Дирекцията. Примери за това са нарушенията в териториите на Държавните горски стопанства в Лесидрен и Плевен, където с актове са констатирани съответно 781 и 877 нарушения, или 83 % от установените в района на РДГ - Ловеч.

Следва РДГ - Варна, с 1590 АУАН, където има незначителен спад в сравнение с нарушенията през предходната година (с 20 АУАН). Основната част от нарушенията се извършват в ДГС - Варна, ДЛС „Шерба“ и „Балчик“, като констатиранные нарушения са основно в горски територии, собственост на физически и юридически лица - 71 % от всички нарушения в района на Дирекцията.

РДГ - Бургас, е на трета позиция с 1301 акта, или 9.1 % от общия брой АУАН. Нарушенията в РДГ - Бургас, се извършват основно на територията на ДГС - Айтос и Средец, и ДЛС „Несебър“.

На четвърто място през годината е РДГ - Кърджали, с 1248, или 8.7 % от съставените актове. Наблюдава се спад в нарушенията с 428 бр. спрямо съставените актове през 2013 година. Дирекцията осъществява дейността си в районите на девет териториално-административни области - Кърджали и Хасково. С най-значителен дял са нарушенията, извършени в държавните горски територии - 98 % от нарушенията в обхвата на Дирекцията.

В РДГ - Берковица, са констатирани 1139 нарушения, което ѝ отрежда пето място. Броят им съставлява 7.9 % от общия брой АУАН. Проблемите в тези територии са напръчани с години. Северозападна България е най-изостаналаят в икономически аспекти регион на страната и собствениците на горски територии не полагат до-

статъчно грижи за опазването и стопанисването им. Големият брой частни имоти, прекият достъп до насажденията допринасят за извършването на множество нарушения - над 87 % от тях са установени в горски имоти, собственост на юридически и физически лица. В РДГ - Благоевград, през 2014 г. са съставени 1002 акта. Налице е спад с 68 АУАН спрямо 2013 година. Това е най-ниското равнище на съставени АУАН в обхвата на Дирекцията след 2007 г., когато съставените актове са били 958. Най-проблемни са горските територии на ДГС - Разлог и гр. Гоце Делчев.

В РДГ - Велико Търново, най-голям дял имат нарушенията в горски имоти, собственост на юридически и физически лица - 80 % (409 бр.) от установените за Дирекцията. Недържавните гори са с площ около 41 %, където са възстановени над 130 000 имота.

Издадени наказателни постановления, задържани вещи и предмети

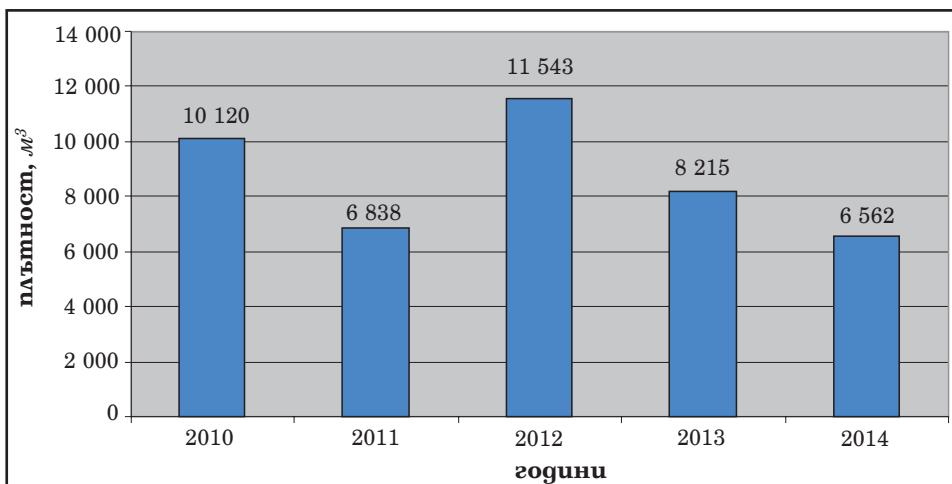
По съставените през 2014 г. актове за административни нарушения са издадени 10 607 наказателни постановления (НП) при 12 439 през 2013 г. (по данни от ИС „Елица“). Няма информация за пропуснати срокове по Закона за административните нарушения и наказания. От издадените НП са обжалвани 572 (5.36 %, или със 127 по-малко от 2013 г.). От тях 79 са отменени със съдебни решения (през 2013 г. са отменени 142).

От образуваните административно-наказателни преписки 271 са прекратени от директорите на РДГ, или с 85 повече от тези през 2013 година.

Наложените парични санкции с НП са общо за 1 581 211 лв., а по влезлите в сила НП са 1 042 251 лева. До края на 2014 г. са изпълнени наказанията по 1162 (13.1 %) от влезлите в сила НП.

Събрани са общо 136 065 лв. от влезлите в сила НП, което представлява 13.05 % събирамост, като 23 бр. на стойност 3833 лв. са изпълнени чрез НАП. Наблюдава се намаляване на събирамостта - през 2013 г. тя е била 14.21 %.

В Прокуратурата са изпратени 3136 преписки, от които 2412 (77 %) са върнати за административни производствотва, а по 368 няма решение. Образувани са 89 досъдебни производствотва. Постановени са 68 осъдителни

Фиг. 2. Количество дървесина от разкрити нарушения общо за ИАГ

присъди, докато през 2013 г. присъдите са 83.

През 2014 г. задържаната по актове дървесина е по-малко в сравнение с предходната. Най-значително е намаляването (с около 33 %) при дървата за огрев - от 14 818 пр. м³ през 2013 г. на 10 037 пр. м³ през 2014 година. Задържаната обла строителна дървесина е 1117 м³ при 1126 м³ през 2013 година. Задържаната фасонирана дървесина е 120 м³ (с 22 м³ по-малко от 2013 г.). Общо за цялата 2014 г. е задържана 6562 пл. м³ дървесина, което е с 20 % по-малко от 2013 г., когато общо дървесината е била 8215 пл. куб. метра.

През 2014 г. са задържани също: 1773 кг неедървесни горски продукти и 395 коледни гръвчета; 373 МПС (560 за 2013 г.); 145 коня (194 за 2013 г.); 741 каруци (697 за 2013 г.); 326 моторни триона (388 за 2013 г.), 197 брадви и други инструменти за дърводобив (218 за 2013 г.); 64 мрежки (1097 м); 731 инструмента и прибори; 269 кг гивечово месо; 179 кг риба; 26 бр. оръжие и други.

Дейност на регионалните дирекции по горите

През 2014 г. горските инспектори в РДГ са извършили общо 241 212 проверки, което представява 56.5 % от всички проверки в горските територии. Проверени са 18 260 обекта за преработка и търговия с дървесина, 13 642 обекта за добив на дървесина, 122 838 МПС, 45 399 ловци, 15 774 риболовци и 25 299 други физически лица.

450 горски инспектори (от РДГ) са съставили близо 34.2 % от актовете в страната - средно по 11 акта на горски инспектор (през 2013 г. по 13). Данните сочат, че 2368 служители от ДГС/ДЛС са съставили средно по 3.3 акта за нарушения. Назначените или наети служители за опазване на общинските горски територии са съставили средно по 4 акта на служител през годината. Ясно е, че за констатирането на нарушенията се търси в повечето случаи съдействие от екипите с горски инспектори на РДГ.

Съгласно представените данни от РДГ за 2014 г. дървесината по актове и констативни протоколи (в т.ч. и неразкрити нарушения) е 6562 пл. куб. метра.

От РДГ и ИАГ са съставени 295 акта на служителите от ДГС, ДЛС, УОГС, общини, частни лесовъди, които при изпълнение на служебните си задължения са нарушили горското законодателство. През 2013 г. актовете, съставени на практикуващи лесовъди, са общо 329 броя.

Задържани са 329 м³ обла строителна дървесина, 69 м³ фасонирана дървесина и 3482 пр. м³ дърва за огрев (81 % от общо задържаната дървесина). Освен това са задържани и 219 МПС, 46 коня, 87 моторни триона, 24 оръжия, 1007 м рибарски мрежи, 785 кг неедървесни продукти и други.

В РДГ - Русе, Стара Загора и Велико Търново, през 2014 г. са съставени съответно 15, 14 и 10 акта за нарушения по ЗГ, извършени от лицензиран лесовъд. Отнети са 30 удостоверения на лесовъди, практикуващи частна лесовъдска практика: 3 бр. за влезли в сила присъди, свързани със ЗГ, 20 бр. за влезли в сила повече от 2 АУАН по ЗГ, 5 бр. за незаконно издадени пъозволителни за сеч по ЗГ, както и 2 бр. за нередовни документи на лесовъдите.

През 2014 г. са наложени дисциплинарни наказания на 15 горски инспектори от РДГ, като двама са освободени от работа. Дисциплинарни наказания на служителите от ДГС/ДЛС са наложени на 134 служители. От тях

петима са уволнени, 42 са наказани с предупреждение за уволнение, а останалите със забележка, глоби и имуществени санкции.

В изпълнение на изискванията на Наредба № 1/2012 г. за контрол и опазване на горските територии се провежда 10 обучения на горските инспектори от РДГ, свързани с промените в нормативната база и административно-наказателните разпоредби. Проведени са 2 обучения от отдел „Опазване, превенция и контрол на горските територии“ от ИАГ на служителите от 8 РДГ в изпълнение на проект „Ефективно и качествено обучение на служителите от държавната горска администрация за по-ефективно и професионално изпълнение на техните задължения“ по Оперативна програма „Административен капацитет“.

Взаимодействие с други институции

Традиционно добро е взаимодействието с МВР. Във всички регионални дирекции са проведени съвместни акции със служителите на ОД на МВР по транспортирането преработката и търговията с горски, гивечови и рибни ресурси, както и проверки за спазването на ЗЛОД.

В Регионалните дирекции по горите в Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив и Смолян са извършвани съвместни акции със служителите от Дирекция „Специализирани полицейски сили“ (СПС) и на Главна дирекция „Границна полиция“ - МВР. В някои от РДГ ежегодно се подгравят и изпълняват съвместни оперативни планове за проверки със СПС.

Срещи за подобряване на взаимодействието с Прокуратурата са проведени в РДГ - Благоевград, Велико Търново, Кюстендил и Русе. Разисквани са проблеми, възникващи при установяване на престъпления и нарушения в горските територии и обектите, регистрирани по чл. 206 от Закона за горите.

През годината се извършиха съвместни проверки на цехове и складове за търговия, транспортиране на дървесина, както на ловци и риболовци с участието на представителите на Министерството на вътрешните работи, Регионалните дирекции „Пожарна безопасност и защита на населението“, Прокуратурата, регионалните инспекции по околната среда и водите, Агенция „Митници“, Дирекцията за национален строителен контрол, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, Националното ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“, регионалните звена на Националната агенция по природите, Дирекция „Инспекция по труда“ и други институции. Извършиха се настъпни проверки на издаваните превозни документи от служителите на ДГС/ДЛС, в т.ч. и от регистрирани лесовъди на частна лесовъдска практика, както и контролни проверки в горските територии на съседните РДГ. Констатирани са различия във вписаните количества дървесина, както и на други реквизити (час на тръгване на превозното средство, коефициент на плътност, адрес на получателя) в различните екземпляри хартиени превозни билети (в РДГ - Велико Търново, Русе и Ловеч). За всички установени нарушения са сезирани компетентните органи - МВР и Прокуратура.

Извършвани са проверки с неправителствени организации във връзка с подадени сигнали. По инициатива на РДГ - Русе и Смолян, са проведени заседания с консултативните съвети и представители на други ведом-

ствва, имащи отношение по опазването на горските територии, дивеча и рибата.

Коригира се подготвеното задание от ИАГ и служителите от държавните предприятия за изработка на софтуер, чрез който да се издават и отчитат електронни превозни билети за транспорт на дървесина в реално време, като информацията за издадените билети ще се записва в централен сървър в ИАГ.

Подготвено и подписано е Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между МВР и МЗХ/ИАГ при контрола и опазването на горите, дивеча и рибните ресурси.

Изготвени са предложения за промяна в Наредба № 1/30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии, в текстове на Наказателния кодекс и на Закона за горите. Чрез промяна в Закона за административните нарушения и наказания е предложено въвеждане на алтернативно административно наказание - полагане на общественополезен труд (пробация).

Основни проблеми при контрола и опазването на горските територии

- В няколко регионални дирекции по горите и изнесението им структури (офиси) през изтеклата година оставаха немалък брой незаети щатни позиции за горски инспектори (с повече от 10 бр. за РДГ - Благоевград, Бургас, Велико Търново, Пазарджик), като основна причина са недостатъчното средства във фонд „Работна заплата“.

- Неосигуреността на горските инспектори в РДГ с униформено теренно облекло и отличителни знаци.

- Събирамостта на сумите по влезлите в сила наказателни постановления продължава да е ниска. Незаплащането на глобите и санкциите създава чувство за ненаказуемост у нарушителите и те продължават извършването на престъпления в горите. В тази връзка е подписано споразумение за сътрудничество между ИАГ и Камарата на частните съдебни изпълнители за повишаване на събирамостта на сумите по издаванието на наказателни постановления. В ход е реализацията на проект на инструкция за осъществяване на взаимодействие и обмен на информация между НАП и ИАГ.

- Незаинтересоваността на значителна част от собствениците на горски имоти за тяхното управление, заедно с факта, че имотите са на голям брой наследници/съсобственици, затруднява опазването им и е сериозна предпоставка за незаконни сечи и кражби на дървесина.

- Регистрираните лесовъди, упражняващи частна практика, избягват да съставят актове за нарушения и не извършват вменените им по закон дейности по контрол и опазване на горските територии.

- Кметовете на населени места продължават да не изпълняват възложените им правомощия по ЗГ и не оказват съдействие на собствениците на горски територии при тяхното ползване и опазване.

- За горските територии - общинска собственост, неизвестъкъде са изградени изискващите се по ЗГ общински структури за управлението им, като на много места не са назначени лица с лесовъдско образование или назначените не отговарят на изискванията.

- Опазването на поземлени имоти с обща площ до 20 дка трябва да се организира и финансира от държавните предприятия. Голяма част (около 33 %) от нарушенията се извършват именно там, а служителите

на горските стопанства нямат физическа възможност и ресурс да опазват толкова много на брой частни имоти, разпръснати на голяма площ.

- Незаконната сеч от организирани групи, което е престъпление по смисъла на НК, е проблем, който трябва да бъде решен с прякото участие на органите на МВР и Прокуратурата.

- Наложително е превозните билети да се издават единствено в електронен формат, в т.ч. и от обектите по чл. 206 от ЗГ, което с навременен контрол и отчитане ще доведе до намаляване на нарушенията.

- Информационната система за водене на актовите преписки „Елица“ в настоящия момент не обслужва всички заинтересовани институции, което води до непълна статистическа база данни.

Предложения за оптимизиране на дейността

- Да се изгответят нормативни промени, чрез които да се ангажират всички институции, имащи отношение по опазването на горските територии и приемане на съвместни действия.

- Ръководствата на РДГ да предприемат по-решителни действия и да засилят контрола при дейностите в горските територии на общинските структури и частните собственици.

- Да се завърши възискателността към работата на служителите в РДГ, както и да се подобри тяхното финансово стимулиране.

- Държавните горски предприятия и другите собственици на горски територии да организират обучения на своите служители, имащи права да съставят актове за нарушения.

- Да продължат провежданите разяснятелни кампании от РДГ на собствениците на недържавни гори относно задълженията по опазването на техните имоти от нарушения и защитата от пожари.

- Да се предприемат мерки в съответствие с разпоредбите на ЗГ за закупуване на униформено облекло за всички горски инспектори.

Приоритетни задачи и мерки

● Внедряване на нов модул в информационната система на ИАГ за издаването, отчитането и контрола на електронни документи за сеч и транспорт на дървесина.

● Продължаване и разширяване на взаимодействието между институциите за подобряване на съвместната дейност по предотвратяване и разкриване на нарушения, в т.ч.:

- взаимодействие с държавни институции при опазването и контрола на ползването и търговията с дървесина и недървесни горски продукти;

- законови промени на действащата горска нормативна база, имаща отношение към опазването на горските територии, както и на Наказателния кодекс;

- да се търси наказателна отговорност от длъжностните лица при груби и повтарящи се нарушения на законодателството, в т.ч. завишение на финансовите санкции;

- намиране на трайно решение за проблемите със събирамостта на сумите по влезли в сила НП.

● Разпространяване на положителния опит при опазването и контрола на горските територии в медиите и точно отразяване на проблемите в горския сектор.

Преди и след 10-милионния декар гори

В историята на нашето залесително дело има събитие, което може да се оспорва по идеологически причини, но не може да се загърби като факт. През 1969 г. в България, само за 24 години, са създадени 10 млн. дка нови гори.

За да се осмисли тази цифра, трябва да погледнем на нещата наистина исторически. Статистическите данни, които в младата Българска държава по обяснени причини започват да се водят след Освобождението, а за горите - след излизането на първия Закон за горите (1883 г.), сочат, че от 1885 до 1944 г. - т.е. за 60 години, са залесени гори на обща площ 1 070 000 декара. Най-безценните в този период са неголемите площи, създавани за облагдане на опроените планински земи на страната. Данните от средата на 40-те години на XX в., преди да започне масовото залесяване през 1945 г. и да счне „всенародна задача“, сочат,

че в България има 450 000 дка изкуствено създадени гори. Това е оцеляло след положения труд - от първите български лесовъди, чиито имена историята пази, а ние се стараем да не се забравят, горските работници и стражари, ученици, войници и население. Твърде малко за страната с преобладаващо планински и полупланински характер на релефа и със запазени само във високите части на планините стари гори.

Във всяко голямо дело трябва да се определи приоритет. Създаването на нови култури, които да подобрят режима на реките, да възстановят загубените водоохранни, почвозащитни и всички други полезни функции на българската гора, е правилно избраният приоритет. Защо ни се иска той да не се идеологизира? Защото залесяването, успоредно с укрепяването на порои, отглеждането на млади гори в крайна сметка не е османало на хартията на някакъв партиен документ. През периода 1945-1956 г. годишно се залесяват по 256 000 дка, разработени са първите технически проекти за борба с ерозията във водосборите на язовирите „Ал. Стамболийски“, „Искър“, „Копринка“, „Студена“ и „Тополница“ и започва създаването на защитни горски пояси в Добруджа. В следващите 15 години площа на залесяваните всяка година нови гори се удвоява

- по 540 000 декара. Наг 1 000 700 дка от залесяванията са извършени главно с противоверозионна цел. Във водосборите на най-големите язовири са създадени 800 000 дка горски култури. Разбира се, с пионерни, облягащи по-бързо ерозията и оголените планински терени видове - иглолистните.

Създават се и тополовите насаждения (до 1969 г. - 600 000 дка, с перспектива да достигнат 1 млн. дка в близките години), широколистни и горскоплодни култури. В залесяването работят стотици лесокултурни бригади от горските стопанства на страната, доброволни трудодни дават 30 млн. души, младежки бригади, обхващащи над 80 000 участници, членовете на обществените организации, сред които Българският туристически съюз и Ловно-рибарският съюз.

На 28 април 1969 г. край яз. „Студена“, Пернишко, във водосбора на който са залесени близо 20 000 дка нови гори, тър-

жествено е отбелоязано залесяването на 10-милионния декар в България. Президиумът на Народното събрание издава указ (№ 418) за удостояване със звания и награждаване с ордени и медали на инженери, научни работници, техници-лесовъди, горски надзоратели, горски работници, обществено-политически организации за активно участие в създаването на нови гори в нашата страна. Двама души стават носители на най-високото за това време трудово отличие - „Герой на социалистическия труд“. Това са акаф. Борис Стефанов - изтъкнат учен и дългогодишен професор във ВЛТИ, който същата година навършва 75 години, и инж. Иван Цаков - директор на Горското стопанство във Велинград.

Интересно е да се знае, че на честването за първи път в нашата страна е обявено званието „Заслужил лесовъд“. Неговите носители стават петима лесовъди - инж. Пенчо Богджаков - организатор и ръководител на горското семенно дело и производството на фиданки у нас; инж. Коста Бояджиев - с чисто име е свързано развитието на горското стопанство в Странджа, където по това време са създадени 300 000 дка нови гори и са възстановени над 200 000 дка дъбови гори; инж. Найден Цветков - под ръководството му са залесени над 55 000 дка гори в района на Горските сто-

панства в Борима и Троян; инж. Тодор Дачев - с голям принос в превръщането на издънковите малоценни насаждения във високопроизводителни семенни гори и създаването на 60 000 гка млади култури в Лудогорието; и инж. Янко Узунов - директор на родопските Горски стопанства във Велинград и Чехльово, окръжен началник на горите в Благоевград и районен директор в Пазарджик, под чието ръководство са залесени 800 000 гка гори и са възобновени по естествен път над 200 000 иглолистни насаждения.

Край яз. „Студена“ участниците в тържеството от цялата страна за първи път научават името на бригадирката на залесителната бригада от Софийското горско стопанство - Елена Йорданова, залесила хиляди декари на оголените склонове на Стара планина край с. Курило, която след няколко години е отличена със званието „Герой на социалистическия труп“, както и името на инж. Трифон Славов, под чието ръководство са извършени залесяванията на над 48 000 гка гори, които променят ландшафта на прохода Хаинбоаз.

Паметният надпис за засаждането на 10-милионния декар гори у нас е издълбан върху витошка морена и до днес стои в близост до яз. „Студена“. Пространството около него е поддържано от ДЛС „Витошко-Студена“ и списание „Гора“.

Всяко време си има своите високи моменти и своите герои. И лесовъдската колегия ги има. От 1970 до 1989 г. със званието „Заслужил лесовъд“ всяка година е отличаван по един лесовъд, по време на Седмицата

на гората. Те са 20 души и имената и приносът на повечето от тях са отразени в горския печат. Като журналист имах добра съдба да се докосна до професионалния свят на мнозина от тях. Залесяването бе първата им любов. Онези лесовъди все още носеха в себе си възрожденска романтика за професията, нещо, което днес е загубено в колегията и не е „модерно“. Но все си мисля, че ако не беше щедрата им духовност, нямаше да могат да положат в нозете на обществото такъв огромен материален принос - горите на красивата ни страна.

Нормално беше масовостта и ентузиазъмът на залесителната епopeя да спаднат. Те изиграха своята роля. През 80-те години на XX в. вече нямаше достатъчно площи и имаше въпрос „къде да залесяваме?“, през 90-те - „зашо да залесяваме?“. Но да се обърнем назад - от символичния 10-милионен декар нови гори, постигнат през 1969 г., до края на XX в. са създадени още 8 млн. гка, като стават 18 млн. декара. С тази цифра горското дело на България влезе в новия век.

Заслугите на лесовъдите към обществото в кипящите политически страсти от началото на 90-те бяха позабравени. От 1996 г. Съюзът на лесовъдите в България възстановява отличието под наименование „Лесовъд на годината“. Първият носител на това звание става лесовъдът от Рогоните инж. Аманас Ташев, директор на РДГ - Смолян.

Светлана БЪНЗАРОВА

Родоначалник на залесителното дело в Пиринския край

Тази пролет се навършват 100 години от началото на залесяването в Пиринския край. Поставено е в Мехомийското лесничейство само две години след неговото създаване, в началото на 1913 г., непосредствено след Освобождението на региона и Мехомия (Разлог) на 24.10.1912 г. от петвековното османско робство.

Пионер и родоначалник на това дело е Симеон Петров Петеларов (1880-1916 г.), започнал първите залесявания на опорения, оголен и обезлесен хълм Голак над Разлог.

Петеларов е роден в с. Кулен, Пловдивско, в многочетно семейство. Баща му Петър Тодоров Тренев е родом от с. Гайтаниново, Неврокопско (Гоцеделчевско), активен участник в църковната и просветната борба, поради което след Априлското въстание и

Симеон Петеларов

особено след Кресненско-Разложкото (1878 г.) той е преселван от турците, напуска родното си село и се заселва в Кулен, като променя фамилията си от Тренев на Петеларов. Свързва живота си с Величка Панайотова и им се раждат 7 деца (5 момчета и 2 момичета). Симеон е първородният син.

Началното си образование завършва в с. Кулен, средното - в Земеделската гимназия в Садово, а висшето лесовъдско - в Германия. След като работи няколко години като лесничей в Лудогорието, през 1910 г. е назначен за лесничей в с. Лъджене (Велинград).

През 1912-1913 г. Симеон Петеларов участва в Балканските войни като запасен подпоручик от Двадесет и първи пехотен средногорски полк, награден е с 2 ордена „Кръст за храброст“ и е повишен в звание поручик.

Първият лесничей в Мехомийското лесничество (най-старото в Пиринския край) Аманас Стоянов, назначен през 1913 г., напуска в средата на 1914 година. Не се задържат за повече от 4-5 месеца и следващите лесничета Димитър Тончев и Стефан Синивир-

ски. В началото на 1915 г. за лесничей е назначен Петеларов.

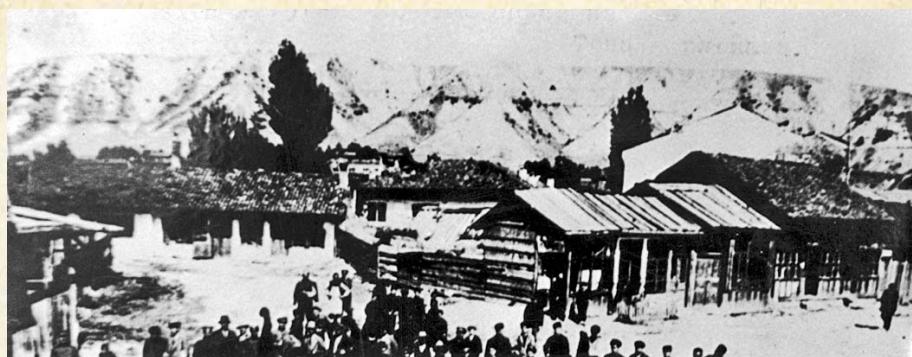
При пристигането си в Мехомия заедно с възхищението си от красотите на Пирин, Рила и Родопите той с мъка гледа опороения и обезлесен хълм Голак. Дълги години поройните течения от хълма заедно с водите на р. Черна, която минавала през града, заливали градините, дворовете и улиците на махала Вароша. Петеларов се изкачва на обезлесения хълм и казва: „Тук, на Голак, е имало гора и нак трябва да има“. Разговаря с хората, среща се с кмета и другите първенци на града, с учители, за да му помогнат да изведе населението за залесяването на хълма. Избрана е градска комисия за залесяването, чийто председател е учителят Христо Киров. По-късно той пише: „Петеларов обеща да даде безплатно посадъчните материали и своите служители за маркиране, кметът на града даде да се изкопаят дупките с доброволен труд на граждanstvото“. Петеларов с доброволци от Мехомия докарва фиданките от бял и черен бор от с.

Лъджене. Христо Киров завършва своя разказ с сумите: „През март 1915 г. започна залесяването, след маркирането момци, моми и възрастни с небивал ентузиазъм изкопаха дупките, започна се залесяването на фиданките от черен и бял бор, на помощ дошли и учениците с техните учители от гимназии училища“. Симеон Петеларов показва на хората как се копаят дупките и как се засаждат фиданките. Масовото участие на населението от града в залесяването на Голак е първото в Пиринския край. Лесничият Петеларов печели уважението, общта и признателността на прогресивните хора в града и цялата Разложка околия, но тъй като решително повежда борба срещу нарушенията и злоупотребите в гората, си спечелва неприятели, дори врагове.

На 11 август 1916 г. Петеларов се връща от домашен отпуск в Мехомия, яхнал коня си, когато в м. Трестенник, на 12 km от града, коварна ръка от засада изпраща смъртоносен куршум в младежките му гърди. Тогава е на 36 години, неженен. Пренесен в болницата в Мехомия, в предсмъртния си час пожелал да бъде погребан на Голак, сред зелената горичка, началото на която поставил. Желанието му било изпълнено и погребението се превърнало в голяма траурна церемония. Погребан е със средства на общината в знак на уважение и признателност към благородната му залесителна дейност.

През 1935 г. туристическото дружество „Пирин“ и ловното дружество „Сокол“ в града му издигат паметник с надпис „На С. Петеларов от разложките соколи“. На откриването му се стича голяма част от населението, начело с военната духова музика на гарнизона на града.

На 11 април 1986 г. по време на честванията на Седмицата на гората Горското стопанство в Разлог

Хълмът Голак през 1913 г. е опустошен, гол и затрупва Разлог с кал

Опороените склонове на Голак днес са покрити със зелената килим на горските култури

открива паметна плоча по случай 70 години от убиството му. На тържеството присъстват близки на Симеон Петеларов от с. Кулен и най-малкият му брат Кирил, тогава 80-годишен. Днес тази мраморна плоча се белее сред зелената израсната гора, чието начало постави мехомийският лесничей, а улицата, която води към Голак, и новата семедобивна база носят неговото име.

Стотици лесовъди, горски стражари, служители и работници, работили в Разложкото стопанство, продължават делото на първите. Всички те, погромгнати от местното население с масовото си участие и доброволния си труд, успяха през изминалите 100 години да създадат над 130 000 гка нови гори. С извършенията залесявания и направата на редица укрепителни съоръжения напълно са спрени ерозионните процеси в община Разлог. Общо залесяването в Пиринския край за изминалите години след 1915 г. възлиза на над 2.4 млн. декара.

Сред достойните наследници и продължители на делото на Симеон Петеларов, работили в горската служба в града и оставили трайни следи в създаването на новите гори, се открояват имената на: Петър Попонев, Георги Аврамов, Димитър Пържелов, Петър Манджуков, Васил Попов, Захари Бъчваров, Тодор Бояджиев, Ильо Илиев, Витан Герасимов, Георги Стойев, Кръстю Петков, Милко Узунов, Александър Симеонов, Пенчо Попадин, Асен Каназирев, Борис и Атанас Маджарски, Владо Даракchiev, Христо Пърмаков, Георги Алуминов, Георги Иванов, Христо Весов, Ангел Тюфекчиев, Крум Максев, Христо Попов, Димитър Янчев и много други.

Инж. Борис БАНГЕЕВ
бивш директор на ГС - Разлог

Младежи представиха зелените си проекти на фестивал

На 14 март в „Underground Gallery/Studio“ на пл. „Сточна гара“ в София се проведе младежкият фестивал „За Земята“ на инициативи за опазване на природата. Форумт е организиран от младежката група „МЛАДИ за Земята“ към екологичното сдружение „За Земята“ по проект „Млади приятели на Земята“. Финансиран е от Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България на Европейското икономическо пространство 2009-2014.

Целта на организаторите е младите хора с екологично мислене от цялата страна да изложат проектите и идеите си и да намерят свои съмишленици.

Участниците във фестиваля бяха заели над 25 щанда, на които представиха здравословни и супер храни, пригответие на фрешове и смутита, домашно пригответена бира, биокозметика, лечебни мехлеми. Сред проектите имаше за разделно събиране на отпадъците, за изработката на украшения и полезни вещи от тях. На място бяха демонстрирани начините за компостиране и производство на хумус в домашна среда. Освен това посетителите имаха възможността да се включат в изработването на глинени и дървени изделия с професионалните напътствия на керамичката Росица Занкова и дъворезбарката Милена Николова от известното село на занаятите Орешак. Бяха изнесени презентации по различни теми с екологично значение - от стартъп (стартиране на бизнес) за младежи, които се запозна-

Малък посетител проявява любопитство към работа с глина под напътствията на керамичката Росица Занкова

ват с живота в селата с цел развиване на предпримаческа дейност в тях (проектът „Резиденция Баба“ на организацията „Фабрика за идеи“), през „осиновяване“ на кошер от социално отговорни компании (инициатива на „CoShare“) до безплатна пешеходна или велосипедна обиколка на София и Витоша с лицензиран водач (организацията „Sofia green tour“) и много други. Нищо не липсваше за доброто настроение и тонуса на посетителите. Рапърът El Freegano проведе ободряваща практика по йога след изпълнения на сцена. Изнесен бе концерт на джазмените от „The Bedlam Club“. А в ранния следобед „Човешката библиотека“ допринесе за душевния комфорт на всички с литературно четене на „зелени“ разкази, писани от 13-годишни автори. Зрителите станаха съпричастни при представянето на част от моносспектакъла на актьора Радослав Стоянов „RED“ по текстове на Ерик Богосян.

Събитието привлече повече от 500 гости на различна възраст, които се вълнуват от природосъобразния начин на живот.

Мина ОГНЯНОВА

Снимка www.zdravkoyonchev.com

Часът на Земята намери последователи за девета поредна година

България отбелаяза Часът на Земята на 28 март от 20.30 часа. Тогава бяха загасени символично светлините на значими обществени сгради в цялата страна. В София в знак на съпричастност изгаснаха Президентството, Народното събрание, Министерският съвет, храм-паметникът „Св. Александър Невски“, Руската църква, БНБ, Народният театър и други.

Акцент на инициативата у нас тази година беше опазването на реките. Организаторите от WWF - България, предложиха прожекции и дискусии по темата, продължили през целия март в различни градове на страната: София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Берковица. Участие в тях взеха представители на сдружения на рибари и групи за водни спортове, с които природозащитната организация обединява усилия за качествено и прозрачно управление на реките. „Над 10 000 души подкрепиха подписката ни за опазване на реките, в която идентифицираме 7 основни проблема: масово, незаконно изсичане на крайречни гори; изграждане на нефункциониращи рибни проходи; препречване на реките и спиране на миграцията на речните обитатели; безогледното изкопаване на инертни материали от реките; канализирането им; пресушаването на реките; унищожаването на дунавските есетри. И предложихме на обществеността и институциите начини за дългосрочното им решаване“, заяви Иван

Христов - ръководител на програма „Води“ на WWF.

Във връзка с Часът на Земята в гр. Гоце Делчев бе почистено коритото на река Градска. Бяха организирани прояви в десетки български градове - Свищов, Русе, Варна, Бургас, Сливен, Разград, които се включиха с кампании в подкрепа на местни природозащитни инициативи, спортни мероприятия, музикални концерти и огнено шоу. В Дупница се проведоха образователни беседи за опазването на реките във всички училища на територията на община, а в 20.30 ч. пред сградата ѝ излетяха десетки огнени фенери. В Несебър бяха организирани почиствания и открити уроци за природозащита, както и десетки изложби на екологична тематика.

Часът на Земята за пръв път се отбелаяза в Сидни, Австралия, през 2007 г. като събитие с изгасяне на светлините. Към днешна дата той включва редица разнообразни инициативи в над 7000 града и територии в 172 държави по целия свят. В рамките на акцията тази година бе изгасено осветлението на 1200 известни забележителности по целия свят, включително атинския Акропол, Биг Бен в Лондон и статуята на Христос Спасителя в Рио де Жанейро. Изключени бяха реклами на „Таймс Скуър“ и светлините на Емпайър стейт билдинг в Ню Йорк, както и на Кремъл в Москва.

През 2016 г. инициативата ще отбележим на 19 март в 20.30 часа.

Гост на редакцията

Проф. Андрей ПАНТЕВ

Андрей Панев е роден в Царство България - на 26 март 1939 г. в с. Раковица, Видинско, в учителско семейство. Завърши гимназия във Видин. През 1961 г. се дипломира в Софийския държавен университет, специалност „История“. Четири години работи във Видинския исторически музей, а през 1965 г. записва редовна аспирантура в Университета. През 1967 г. защитава първата си дисертация за научната степен „доктор“, а през 1984 г. става „доктор на науките“. От 1967 до 1974 г. е научен и ст. научен сътрудник в Института за история при БАН. През 1975 г. е избран за доцент, а през 1985 г. - за професор в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Две години (1982-1984) преподава балканска история в САЩ. Гост-професор е в редица български университети. Депутат в 39-ото, 40-ото и 41-ото Народно събрание от гражданска квота на Коалиция за България. Автор на над 300 публикации на български, английски, руски, испански, немски, на 40 книги, съставител и редактор на исторически сборници и енциклопедии.

През 2009 г. получава награда „Голям Платонов Нобел на века“ на Световната академия „Платон“, на която е член-академик.

Проф. Андрей Панев е български историк, чийто остър и критичен ум прави нашето възприятие за историята по-пълноценно, а за съвременния свят - по-бедро. Как е възможно това? Не знам. Професорът затова е български уникум, на чиито мисли можем да се възхища-

ваме, но не и да разгадаваме как се раждат. Известен е с активната си гражданска позиция, макар днес да споделя, че „не наблюдава съвременната политическа динамика“. Шегува се тънко, обича да се извинява. Домът му е „интелектуален“ и прекрасен. Много харесвам книгата на проф. Панев „Исторически многоточия“, издадена преди 16 години. И макар да подчертава, че винаги ще го има „мъдрото мълчаливо слово на многоточието“, определям проф. Панев като неспирна редица от удивителни знаци! Удивителни за нас, които успяхме да се докоснем до неговите многозначителни многоточия.

Историята създава имунни противовоотрови

- Проф. Панев, неведнъж сте казвали, че България не е научила нито един урок от своята история, защото осмисляно трябва да бъде поражението, а не победата. Поддържате ли още това мнение?

- Намирам, че има личностен и обществен смисъл да се изучава история. Осмислянето на историята тогава, когато е велика, е гордост, а тогава, когато ни носи мрак, е предпазване от евентуалните повторения, макар и при други обстоятелства. Едно общество колкото е по-зряло, толкова е по-критично към своето минало. Същото важи и за човека. И една от разликите между Изтока и Запада, които непрекъснато търсим и анализираме с едно мъчително усещане за вторичност, е именно тази, че Западът е много по-критичен към своето минало. Историята създава имунни противовоотрови

ви, когато знаеш как е било и защо се е провалило нещо. Просто трябва да имаме основни причини за самочувствие и упование, вечни причини, а не свързани с един или друг период от историята.

- **Балканските народи не са от самокритичните, нали?**

- Всички балкански историографи, не само българските, имат едно бомбастично отношение към миналото си. Все те са побеждавали, все те са били прости. Това може да впечатли един първокласник. Когато той порасне, тръгне по света и види катедралите, дворците, галериите, паметниците - няма как не разбере какво значи да има големи постижения. И това не би било голяма беда, ако не създава в човека усещане, че щом казаното му за родното величие не е вярно, то и много дру-

ги неща не са верни! Даже, че всичко, на което са го учили, не е вярно! И тогава се разделя този нихилизъм, тъй характерен за нашия народ.

- Не можем да сме големи между големите, не искааме да сме малки сред малките. А вече май не знаем какви ще бъдем утре?

- България е обречена да имитира. Това е обективна данност. Нашата близост до силни културни и поетични центрове - Атина, Рим, по-късно - Виена, Париж, ни е свикнала на подражателство. И аз се шегувам, че единственото оригинално българско изобретение е... чушкопекът. Нямаме световноизвестен учен, нямаме нобелист в никоя област. Не мога да си представя как някога сме били толкова велики, а сега не сме толкова велики. Няма истински държави с такова продължително „прекъсване“ на величие!

- Обезсърчаващо е!

- Напротив - истина си е! Просто искам да изясня - не сме изключителни. Само комплексарят смята, че е изключителен, той се пъчи с каквото му падне. Хърватската писателка Дубравка Угрешич много спрavedливо отбелязва: „Един народ, като няма нищо велико в историята си, се обявява за кръстоопът на другите“. Ние сме агаптивен народ - оживял, оцелял, преминал през вековете. Но с вечното усещане, че от най-големия етнически масив в Източните Балкани оставаме една малка държава.

- Не може като държава да нямаме исторически заслуги?!

- Имаме. Без да наричаме Кирил и Методий българи, трябва да помним, че българската държава прилага, разпространява и продължава през вековете славянската писменост. Две са истинските български чудеса. Първото е великото чудо на гъвния български език, който от Тимок до Егей в продължение на 400 години не е имало кой да го регулира и затова се е запазил в своята книжовна цялост и великолепие. И второто истинско чудо е българският фолклор.

- Към кой период от историята имате постоянно любопитство?

- Само към един период - от XVII до началото на XX век. Но каквото съм изследвал за него - изследвал, каквото съм написал - написал съм. Историята е общочовешко състояние. Всяка история, дали на Вавилон, Египет, Австралия, Норвегия, е общочовешка. И би трябвало да изпитваме любознателност към нея, но с ясното съзнание, че в историята има много непреодолими противоречия. Не случайно и в религията съществува идеята за добро и зло. Човекът не се е променил много през последните 5000 години - доброто и злото продължават да се борят. И затова писателите-фантасти измислят какви ли не галактики, кораби и несъществуващи места, където може да съществува прекрасен свят. Но това не е познатото ни място на Земята.

- Има ли разлика между поколенията интелигенция в България? И тя ли трябва да бъде начело на нацията?

- Не може да се каже, че интелигенцията е особен вид

формация в нашето общество, доколкото тя също е обект на изкушения. По принцип интелигентният човек не е горделив, стеснителен е, самокритичен. Интелигентният човек не е много добър политик, за да е начало на нацията. Петко Каравелов като интелект е три класи над Стамболов, но Стамболов като държавник е пет класи над Каравелов! Има разлика обаче - интелигенцията, която е израснала от Освобождението до Първата световна война, е имала по-силно чувство за обществен дълг, отколкото последвалите я генерации, включително и днешната.

- Между меча, кръста и буквата номер едно е буквата, казвате Вие. От съвременния свят какво ще се запази в буквите?

- Буквата е символ на цивилизованост. Коя книга е с най-силното и най-продължителното влияние в съвременната цивилизация? Евангелието. Онези цивилизации, които са нямали писменост, не са особено утвърдени. Доколумбовите народи и култури - на индианци, маи, ацтеки, стават лесна плячка на 300 души испанци по простата причина, че нямат книжовна традиция и книжовна комуникация.

„Буквите“ за днешния ден ще са малко печални. Те ще отразят нашето опасно безвремие, едни скучни времена, в които имаме симулация на стойности, симулация гори на култура. Но все ще остане и нещо интересно и в случая най-важното е да има кой да го прочете.

- Вие не харесвате съвременния свят?

- Не го харесвам, но това, вероятно, се дължи на кръщелното ми свидетелство. Има ли сега в света един културен авторитет? Може би един Умберто Еко за Европа, може би беше Габриел Гарсиа Маркес - за света. Има ли сега някой като Хемингуей или Ремарк, Достоевски, Моцарт, Шостакович? Хора, които да ги знае целият свят заради приноса им в нашата цивилизация? Няма. Телевизионни звезди и футболисти, моделиери и компютърни специалисти са новите звезди. И затова нашите деца мечтаят да станат диджеи, а не учени-откриватели. Цялата умствена енергия отива в разчитане на компютърните програми. Едно дете на 5 години борави с компютър, но на 25 - прави ужасяващи правописни грешки. Светът на технологиите е враг на духовността.

- Как бихте продължили изречението „Не може да...“?

- Не може да се чувстваме солта на земята, както ни се ще, но можем да изживеем - всеки от нас, един достоен, приличен живот и да предизвикаме повече уважение като нация.

- Какво знаете за горите на България?

- Недостатъчно, за да коментирам състоянието им.

- А как бихте представили себе си на непознат?

- Най-комплиментарното, което мога да кажа, е, че се смятам за добър човек.

С госта разговаря
Светлана БЪНЗАРОВА
Снимка Евгени ЦАВКОВ

Wood-Mizer празнува 25 години в Европа

- До 30 юни 2015 г. - промоционални цени за LT 15, LT 20, LT 40, LT 70 и 25 ленти подарък към всеки банциг!

От ентузиазма на двама изобретатели, които проектират уникалния мобилен банциг и основават компания в САЩ, до световно лидерство на технологията за разбичване на трупи с тесни ленти - това е пътят на Wood-Mizer. Тази година компанията празнува своята 25-та годишнина в Европа.

През 1982 г. Wood-Mizer стартира много скромно - в гараж в Индиана, САЩ. Доналд Ласковски и Дан Текулве, основателите на Wood-Mizer, са имали идея за по-ефективен начин за получаване на дъски от трупи. Те създават уникалния банциг на колела и с това разкриват нови възможности в тази промишленост. Изведенъж се оказва, че всеки може да произвежда дървен материал лесно и икономично и така започва революция за дървопреработвателите по целия свят. Днес повече от 60 000 банцига на Wood-Mizer работят в около 100 страни.

Фабриката, отворена в Индианаполис през 1982 г., само за 5 години произвежда над 2500 банцига. Достъпният банциг, който превръща облата дървесина в качествени дъски и произвежда по една дъска в повече от всеки труп, донася на Wood-Mizer голям успех и популяризира технологията на тесните ленти по целия свят.

През 1990 г. компанията взема важно решение да навлезе с банцизите Wood-Mizer на европейския пазар. Това е изключително време на раждане на нови възможности всеки ден, когато Централна и Източна Европа се отварят за световния пазар. Освен да произвежда машини за европейските пазари, новото предприятие на Wood-Mizer в гр. Коло, Полша, овладява пазарите в Африка и Азия.

Първоначално напълно сглобени банцизи се внасят от САЩ, но с нарастването на търсенето в Европа започва изграждането на нови производствени и монтажни помещения. Създават се инженерен и проектантски отдел. Постепенно се разработват продукти, които изцяло отговарят на европейските стандарти, със съответните сертификати CE. Това са предимно банцизи с електрическо задвижване, от които особено популярен е използването от малки до средни предприятия модел LT 20, както и заточващи устройства и други окомплектовани машини. Пазарът на мобилни банцизи бързо се разраства, силно се увеличава търсенето в т.ч. и на банцизи с по-висока производителност. Wood-Mizer отговаря на това търсене като пуска на пазара през 1997 г. т. нар. серия „Super“. Следващият много успешен модел е LT 15, който и в момента е най-сполучливото решение за тези, които сега започват свой бизнес с преработването на дървесина.

Днес Wood-Mizer Industries е динамична и модерна международна компания. Европа, Азия и Африка се обслужват от европейската централа. В предприятието работят над 300 души. През 2007 г. се завършва нова сграда от 2400 м², предназначена изцяло за производ-

Доналд Ласковски и Дан Текулве, изобретателите и основателите на Wood-Mizer

Първият прототип на банциг Wood-Mizer е направен през 1982 г., работил е 25 години и сега е в музея на Wood-Mizer в Индианаполис, САЩ

ство на банцигови ленти. В нея са инсталирани 17 линии, които произвеждат повече от 4 900 000 м ленти годишно. При производството на банцигови ленти се прилага система за управление на качеството по стандарт ISO 9001:2008.

През 2012-2013 г. са завършени две нови сгради, с което производствената площ за промишлени линии, като линията за преработка на тънки трупи SLP и големите промишлени банцизи WM 3000, WM 3500 и WM 4000, се увеличава с над 4200 м².

Производственият център на Wood-Mizer в Полша

Представителствата на Wood-Mizer се увеличават и вече са в повече от 100 страни, в т.ч. и България. „Екотехпродукт“ ООД е официален представител на Wood-Mizer за България от 1996 година. Тогава първият мобилен бандиц, закупен от фирмата, се появява в района на Чепеларе, предлагайки услугата бичене на шлеме. Това е периодът на голямата инфлация в България, когато икономическите условия са изключително несигурни и това прави продажбите на практика невъзможни. В следващите години „Екотехпродукт“ ООД оборудва още два мобилни бандици и разбичването на трупи на клиента на място става основен източник на приходи. Самият управител на фирмата г-р инж. Калин Симеонов е главен оператор на един от бандиците. Двамата му синове - също. Нагледният пример и познаването на възможностите и проблемите на тези машини се оказват мощно оръжие в продажбите. Не след дълго се реализират и първите продажби на машини точно там, където те са били демонстрирани в работа - в Чепеларе, Батак, м. Беглика. Днес в България работят над 900 бандици и други машини на фирмата Wood-Mizer. Тази година предстои инсталирането и на първата линия за преработка на тънки трупи SLP 2, която ще бъде и първата в Европа. От 2007 г. „Екотехпродукт“ е в модерна офис сграда, където посреща своите клиенти. Всеки един от тях

Екипът на „Екотехпродукт“ пред офиса на фирмата

получава информация за оборудването на Wood-Mizer от първа ръка.

Сам да използваш и да познаваш до най-малки подности машините, които продаваш, и бизнеса, за който са предназначени - задължително изискване към дистрибуторите на Wood-Mizer по света, се е превърнало във фирмена философия за „Екотехпродукт“. Именно поради това през 2002 г. се създава дъщерното предприятие „Вита 02“ в Тетевен, където могат да се видят в реални производствени условия повечето от предлаганите машини. Освен това на специално мероприятие „Ден на отворените врати“ всяка есен в предприятието се показват нови модели, демонстрират се малко познати технологии и възможности за увеличаване на добавената стойност, като се произвеждат полуфабрикати и изделия от дървесина с по-висока степен на обработка или по-пълно и рационално се оползотворяват отпадъците. На този ден вратите на предприятието са наистина широко отворени за всички специалисти от бранша!

„Екотехпродукт“ ООД
София 1186, ул. „Стар Лозенски път“ 38
тел/факс: 02/979 17 10,
тел.: 02/462 70 35, тел: 0899 133 110
e-mail: office@ecotechproduct.com, www.wood-mizer.bg

Среща на випуск 1985

Среща на випуск 1985 г. на ВЛТИ ще се проведе на 13.06.2015 г. в УОГС - Юндома.
Телефон за резервации: 0359 2-84-36.

СУШИЛНИ ЗА ТАЛАШ ТРИЦИ ЧИПС
ПАЗАРДЖИК КЛИМАТЕТ
WWW.KLIMATET.COM 0898/ 61 45 81

СРЕЩА НА ВИПУСК 1980

На 20 юни 2015 г., събота, се организира среща на випуск 1980 г. на ВЛТИ, по случай 35 години от завършването.

Срещата ще се проведе в Хотелски комплекс „Пъстървата“, с. Енина, който отстои на 5 км от Ка занълък.

За заявки:
инж. Людмила Бекова - тел. 0889 43 62 14,
инж. Борис Господинов - тел. 0888 81 34 78.

Съзъх на пролет и цветя - среща на Клуб „Фортуна“

Тазгодишната среща на Сдружение „Клуб Фортуна“ се състоя на 17 април в красива Долина на розите край Казанлък. В надпревара със събуждащата се за нов живот природа членовете на Клуба, който обединява жени с лесовъдска професия и жени ръководители в сектора, донесоха своя ентузиазъм не само в деловата част на срещата, но и си направиха истински празник. Организационният отговорник на форума, състоял се в хотел „Пъстървата“ край с. Енина, който успешно се менажира от „Шипкаレス“ ЕАД, бе инж. Севалина Иванова - директор на ДГС - Стара Загора, с помощта на инж. Айнур Ибрямова - от Дървопреработващия комбинат „Кастамону - България“ АД.

Участничките в срещата проведоха общо събрание, на което отчетния доклад за дейността на Сдружението изнесе неговият председател инж. Юлия Тумбаркова - директор на ДПП „Златни пясъци“ - Варна. Събранието прие за членовете на организацията две нови колежки.

Сдружението продължава да развива своята дейност в областта на гарителството, като събраниите и преведените средства за нуждаещите се са лични.

В Клуба, създаден преди 13 години като неправителствена организация за жени ръководителки в горския сектор, сега членуват над 50 души, като по Устав вече не е задължително да си ръководител. Изключителната подкрепа и постоянната взаимопомощ между членовете на Клуба е основата за неговото съществуване и в бъдеще. Не се толерират политически пристрастия, а само общочовешките и образователните ценности, които съвременната жена може да подкрепи в обществения си живот.

Фортунките посетиха храм-паметника „Рождество Христово“, по-известен като Руската църква край гр. Шипка, и Музея на розата „Дамасцена“ в с. Скобелево.

Нови книги

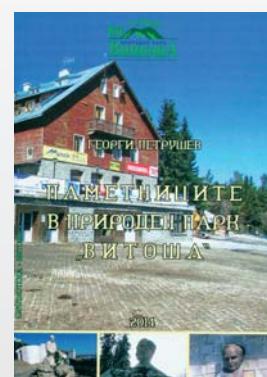

Доц. г-р Янчо Найденов. Наръчник с най-добрите практики за управление и възстановяване на заливни гори. „ГЕОСОФТ“ ЕООД, София, 2014 г., 112 стр.

Целта на наръчника е да се предложат подходящи и ефективни подходи за трансформация на силно повлияните от антропогенна дейност екосистеми на островите и да се възстанови техният естествен облик като заливни гори.

Изданието съдържа 10 глави, в които последователно са дадени: Информация за биоразнообразието и характера на заливните гори у нас; Инвазивни видове и влиянието им върху заливните гори; Растителността на Дунавските острови и прилежащите територии; Биологични предпоставки за борба с инвазивните видове; Принципи при възстановяването и управлението на заливните гори; Сравнителен анализ на антропогенната повлияност на островните земи и прилежащите към реката територии; Количествената предварителна стойностна сметка на работите по възстановяването на хабitatите; Подходи и методи за поддържане и управление на съществуващите и възстановените местообитания по Дунавските острови; Препоръки за поддържане и подобряване на благоприятния природозащитен статус на свързаните с дунавските местообитания видове от При-

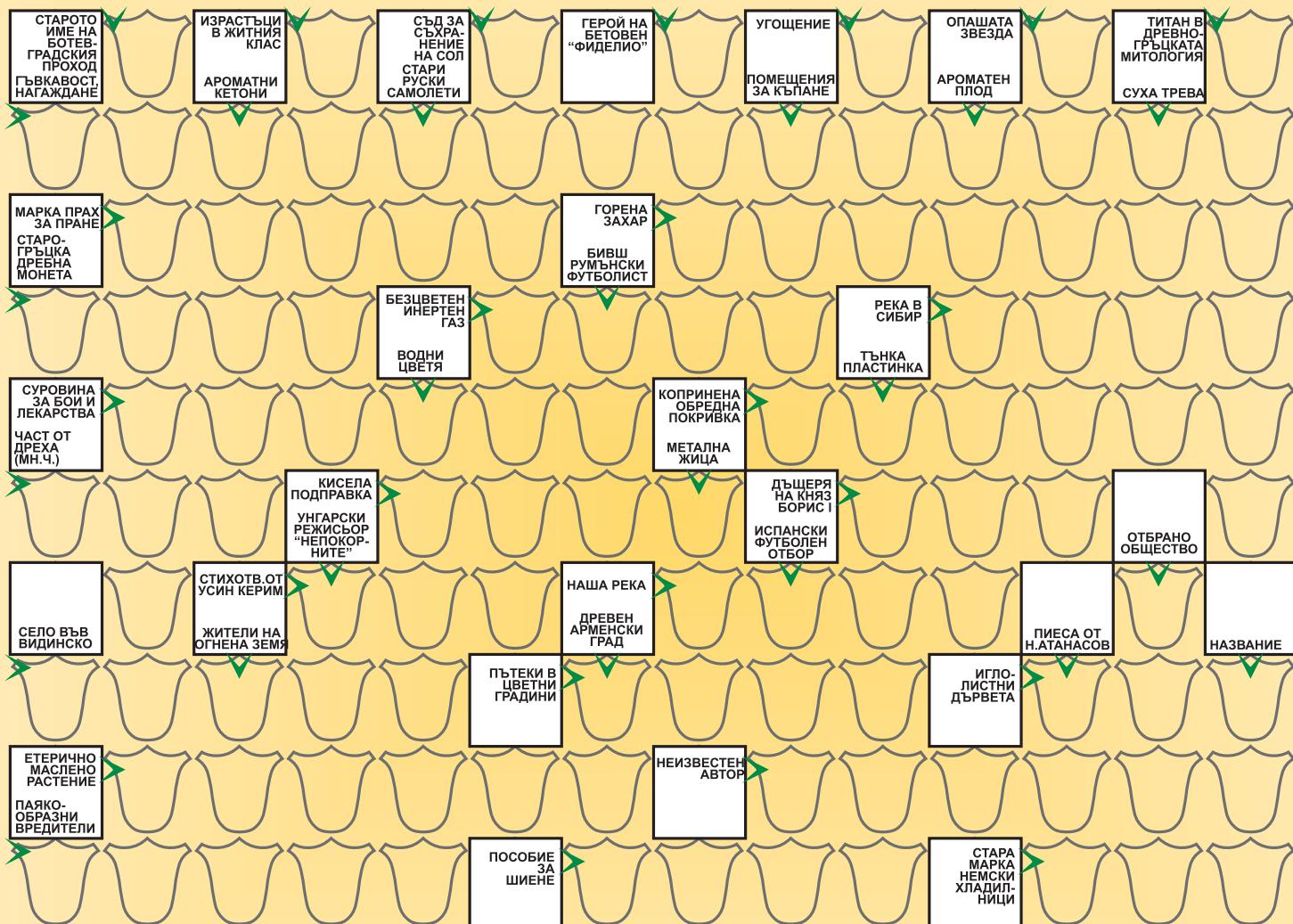
ложение 2 към ЗБР и Добри практики за управление и възстановяване на влажните гори и екологичен модел за стопанисването на зоната „дига-бряг“.

Георги Петрушев. Паметниците в Природен парк „Витоша“. София, 2014 г., 30 стр.

Изданието е от поредицата „Библиотека „Витоша““ и е посветено на 80-годишния юбилей на ПП „Витоша“. Авторът е известен на читателя с множество статии и книги на екологична и горска тематика. В настоящото издание инж. Георги Петрушев, загрижен от арогантното настъпване на туристическия бизнес на Витоша, бърза да опише паметници, сътворени в чест на известни личности и събития в новата история на България, както и на загинали в планината хора, които са предупреждение към туристите да не подценяват опасностите при излети.

Паметните знаци по Витоша - 9 на брой, не са непременно във вид на паметници, както са на Георги Раковски и Павел Романски. Те могат да представляват постройка, каквато е изградената и наименувана на Алеко Константинов хижа „Алеко“, чешма или мемориална плоча. За да ги откриете и посетите, е приложена туристическа карта на ПП „Витоша“.

РЕЧНИК: АВАР, ЕНЕ, ИРОНИ

СТЕФАН КРЪСТЕВ

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 3/2015:

ВОДОРАВНО: Алида Вали. Алан. Нар. Стиkeri. Ат. АН. Ине. „Ола“. Ит. Ока. Оса. Отолит. Ол. Сирене. ЕМИ. Алов (Александър). Авал. Коса.

ОТВЕСНО: Платан. Колев (Тодор). Илитерат. Ма. Адак. Осил. Ане. Юли. Ив. Ирак. Ани. „Отело“ Ела. „Алис“. Нос. Ирина Тасева.

Самораслящи

Старият горски бай Нено Балканджията се прибира рано сумрината и жена му от вратата го посреща с добро дърво. Когато той изва на себе си, Неновица гузно се оправдава:

- Извинявай, че те ударих. Вях забравила, че си нощна смяна на работа.

***

Колата на турист затъва в кална селска улица. Вижда го бай Нено и казва:

- Чакай тука, ще доведа на помощ един приятел. Връща се Нено със Симо - грамаден, як, но слап селянин.

- Хайде, Иване, бутай! - пробиква се Нено. Симо не помръдва, колата не помръдва. Нено чака малко и нак подканя на висок глас:

- Хайде, Киро, бутай!

Симо не помръдва, колата не помръдва. И отново се пробиква горският:

- Хайде, Пешо, бутай!

Пак нищо. Изчаква Нено и се обръща към съселянина си:

- Хайде бе, Симо, помогни!

Симо избутва колата от калта от първия опум. Туристът е благодарен, но пита:

- Защо му бъркаше имената на човека?

- Симо е сляп, но... нямаше да го дигне, ако мислеше, че е сам.

***

Разярена, жената на бай Нено го буди посрещ нощ:

- Нено, вчера бях оставила две бутилки ракия в хладилника. Защо сега има само една?

- Щомто не съм я видял - отговорил сънено горският.

***

Събрали се бай Нено и Неновица със съседите на маса. Ханали, ногнайали и на горския му дошло самочувствието да се похвали:

- У дома АЗ съм първа цигулка!

- Я по-добре кажи кой ти е дигредентът! - отвърната Неновица.

Husqvarna®

ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД

София 1797, ж.к. „Младост“ - 2
бул. „Андрей Ляпчев“ 72
тел: 02 /8099411,
факс: 02 /8099413,
www.husqvarna.bg
e-mail: info@husqvarna.bg